

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

การฝึกงานภายนอกสถานศึกษา ตามทัศนะของนักศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง สาขาวิชาเกษตรกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์

ON-THE-JOB- TRAINING AS PERCIEVED BY THE TECHNICAL AGRICULTURE
STUDENTS IN RAJAMONGALA INSTITUTE OF TECHNOLOGY, SURIN CAMPUS

ม.พ.
พ. 63411
2541
เลขหมู่.....
เลขทะเบียน.....33190
วัน, เดือน, ปี 15 ก.ค. 2542

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

ปีการศึกษา 2541

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อปัญหาพิเศษ

ปีการศึกษา 2541

ชื่อเรื่อง การฝึกงานภายนอกสถานศึกษา ความทัศนะของนักศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาเกษตรกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์
ON-THE-JOB- TRAINING AS PERCIEVED BY THE TECHNICAL
AGRICULTURE STUDENTS IN RAJAMONGALA INSTITUTE OF
TECHNOLOGY, SURIN CAMPUS

ชื่อ-สกุล พานิชย์ ศรีทัศนงา

สาขา วิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช

ภาควิชา วิศวกรรมเกษตร

คณะ วิศวกรรมศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา ดร. นพคุณ ศิริวรรณ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการฝึกงานภายนอก
สถานศึกษา ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ปัญหาและอุปสรรคในการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา และข้อ
เสนอแนะอื่นๆของนักศึกษาเกี่ยวกับการฝึกงานภายนอก เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการดำเนินการและ
ปรับปรุงแก้ไขในการจัดนักศึกษาออกไปฝึกงานให้ได้ผลดียิ่งขึ้นต่อไป

กลุ่มประชากร คือ นักศึกษาชั้น ปวส. 2 สาขาวิชาเกษตรกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
วิทยาเขตสุรินทร์ ที่ผ่านการฝึกงานมาแล้ว จำนวน 109 คน เครื่องที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบ
ถาม ซึ่งมีทั้งหมด 5 ตอน เป็นแบบสอบถามทัศนะของนักศึกษาเกี่ยวกับการฝึกงานเกษตรภายนอก
สถานศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการศึกษาพบว่า สถานภาพทั่วไปของนักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุอยู่ระหว่าง 20-21 ปีและส่วนใหญ่เรียนสาขาวิศวกรรม มีภูมิลำเนาอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.00-2.50 บัณฑิต-มารดาประกอบอาชีพเกษตรกร

การฝึกงานเกษตรภาชนอกสถานศึกษา นักศึกษาส่วนมากเลือกสถานที่ฝึกงานเองจากรายชื่อสถานศึกษาติดต่อให้ นักศึกษาเลือกไปฝึกงานฟาร์มเอกชนมากกว่าหน่วยงานราชการ และรัฐวิสาหกิจ และเห็นว่าช่วงเวลาที่เหมาะสมในการฝึกงานควรเป็นเดือนมีนาคม ตุลาคม และเมษายน เพราะเป็นช่วงปีภาคเรียน เวลาในการปฏิบัติงานจริงๆควรมีเวลา 1 เดือน โดยปฏิบัติงานติดต่อกันเฉพาะวันจันทร์ถึงวันศุกร์ หยุดวันเสาร์และอาทิตย์ และเวลาในการฝึกงาน 150 ชั่วโมงนั้น นักศึกษาส่วนมากเห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว และมีเวลาเพียงพอในการเขียนบันทึกการฝึกงานและเห็นว่าบุคคลที่มีส่วนร่วมในการประเมินผลการฝึกงานนักศึกษาคือ อาจารย์ในเทศก์และผู้ควบคุมการฝึกงาน โดยที่นักศึกษาได้นำความรู้ทางวิชาชีพมาใช้ได้อย่างเหมาะสมในขณะฝึกงาน และเห็นว่าความมานะของอาจารย์เหมาะสมดีแล้ว อาจารย์ในเทศก์ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการฝึกงานทุกครั้ง /

คุณสมบัติที่สำคัญของนักศึกษาฝึกงาน คือ ต้องมีความรับผิดชอบ ขยัน อดทน มีความตรงต่อเวลา และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการทำงาน จากการปฏิบัติงานผู้ควบคุมการฝึกงานได้มีการปฐมนิเทศชี้แจงเกี่ยวกับสถานที่ ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ และมีการอธิบายก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง นักศึกษาได้ฝึกงานร่วมกับบุคคลหลายๆฝ่ายในสถานที่ฝึกงาน และมีการหมุนเวียนงานที่ปฏิบัติซึ่งจะสอดคล้องกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่ต้องการจะหมุนเวียนงานปฏิบัติเพื่อให้รู้จักงานหลายๆด้าน และนักศึกษามีความพอใจกับผลงานที่ปฏิบัติเป็นบางวัน

นักศึกษาปฏิบัติงานเกี่ยวกับวิชาการในสาขาที่เรียนมา ได้ใช้ความรู้ในระดับปานกลาง และใช้ความรู้ในลักษณะและเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลที่ร่วมฝึกงาน ผู้ควบคุมการฝึกงานส่วนมากได้เคยพานักศึกษาไปดูงานนอกสถานประกอบการ แต่ถ้าประสบปัญหาผู้ควบคุมการฝึกงานได้ช่วยแก้ปัญหาให้ ผู้ควบคุมการฝึกงานได้ดูแลเอาใจใส่ต่อตัวนักศึกษาพอสมควร นักศึกษาเห็นว่าการทำงานภาชนอกมีปริมาณงานที่ทำมากกว่าการฝึกงานในวิทยาเขต ความประทับใจของนักศึกษาจากการฝึกงานภาชนอกเกือบครึ่งของทั้งหมด คือ ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับ

/ ปัญหาและอุปสรรคที่พบ การฝึกงานอยู่ในระดับไม่มีปัญหาถึงมีปัญหาน้อย ปัญหาที่เกิดขึ้นในระดับปานกลาง คือ การฝึกงานเน้นการปฏิบัติมากจนเกินไปขาดการให้ความรู้ด้านทฤษฎีใหม่ๆ การเดินทางต้องเสียค่าใช้จ่ายในกานเดินทางมาก และการนำประสบการณ์จากการฝึกงานไปใช้ในชีวิตประจำวันได้น้อย /

ข้อเสนอแนะ จากข้อมูลที่ได้รับ ได้เสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงการฝึกงานภายนอกสถานศึกษาของนักศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาเกษตรกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ดังนี้ สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้นักศึกษามีโอกาสในการเลือกสถานที่ฝึกงานตามความชอบของนักศึกษาและตามความถนัดของนักศึกษาให้มากขึ้น และฝ่ายวิชาการควรจัดความสะดวกให้อาจารย์นิเทศก์ไปนิเทศการฝึกงานของนักศึกษาให้บ่อยครั้งมากขึ้น

ก่อนการฝึกงานนอกสถานที่ควรจัดให้มีการชี้แจงรายละเอียดต่างๆเกี่ยวกับสถานที่ฝึกงานต้องให้ตรงกับสาขาวิชาที่เรียนมา นักศึกษาเมื่อทราบความต้องการเฉพาะด้านของตนเองแล้วควรตัดสินใจเลือกสถานที่ฝึกงานที่ตนเองชอบและถนัด หลังจากนั้นควรเตรียมตัวให้พร้อมที่จะออกฝึกงานและควรมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ที่ปฏิบัติการฝึกงาน

สถานประกอบการต่างๆ ควรมีการเอาใจใส่ดูแลตัวนักศึกษาให้มากขึ้น และจัดสวัสดิการสถานที่พักให้เหมาะสม และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ควรพานักศึกษาไปดูงานนอกสถานที่บ้าง สถานที่ฝึกงานควรให้นักศึกษาฝึกงานในลักษณะการปฏิบัติควบคู่ไปกับการให้ความรู้ด้านทฤษฎีใหม่ๆ

กิตติกรรมประกาศ

ปัญหาพิเศษนี้สำเร็จได้เพราะได้รับความกรุณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา โดยเฉพาะท่านอาจารย์ ดร. นพคุณ ศิริวรรณ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และสละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษา ในการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้ อาจารย์ที่ปรึกษาช่วยคิดตามแก้ไขปัญหาและข้อบกพร่องต่างๆที่เกิดขึ้น โดยให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ จนทำให้ปัญหาพิเศษนี้สำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร คณะครู-อาจารย์ ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์ รวมทั้งนักศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือด้านข้อมูลในการทำปัญหาพิเศษเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบความดีและคุณประโยชน์จากการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้ แก่บิดา-มารดา และอาจารย์ทุกๆท่านที่ได้ส่งเสริมความรู้ ตลอดจนการอบรมสั่งสอน แนะนำสิ่งต่างๆให้แก่ข้าพเจ้า ไว้ ณ โอกาสนี้

นายพานิชย์ ศรีศักดิ์จันทา

มีนาคม 2542

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อปัญหาพิเศษ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่	
1 บทนำ	
1.1 ความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	2
1.3 ขอบเขตของปัญหา.....	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
2 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง	
2.1 การจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร.....	5
2.2 จุดมุ่งหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาวิชาเกษตรกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล.....	6
2.3 ความหมายของการฝึกงาน.....	7
2.4 ความสำคัญของการฝึกงาน.....	8
2.5 ระเบียบการว่าด้วยการฝึกงานภายนอกของนักศึกษา.....	9
2.6 การจัดการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา.....	11
2.7 การประเมินผลการฝึกงานเกษตร.....	12
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	13
3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	13
3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	13
3.2.2 วิธีดำเนินการสร้างแบบสอบถาม.....	13

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.3 การทดลองใช้แบบสอบถาม.....	14
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	14
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	14
4 ผลการวิจัยและวิจารณ์	
4.1 ผลการวิจัย.....	16
4.2 วิจารณ์.....	33
5 สรุปและข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุป.....	35
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	37
บรรณานุกรม.....	39
ภาคผนวก.....	41

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงคำร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของนักศึกษา.....	16
2	แสดงคำร้อยละการเลือกสถานที่ฝึกงานของนักศึกษา	18
3	แสดงคำร้อยละเกี่ยวกับประเภทของสถานที่ฝึกงานของนักศึกษา.....	18
4	แสดงคำร้อยละเกี่ยวกับความคิดเห็นในการตัดสินใจเลือกสถานที่ฝึกงาน.....	19
5	แสดงคำร้อยละเกี่ยวกับความคิดเห็นในการนำความรู้วิชาชีพเกษตรที่เรียนมา ใช้ในขณะทำงาน.....	19
6	แสดงคำร้อยละเกี่ยวกับความคิดเห็นความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการ ฝึกงานที่นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน.....	20
7	แสดงคำร้อยละเกี่ยวกับความคิดเห็นในการประเมินผลการฝึกงาน.....	20
8	แสดงคำร้อยละเกี่ยวกับลักษณะของการฝึกงาน.....	21
9	แสดงคำร้อยละเกี่ยวกับความคิดเห็นการใช้เวลาในการเขียนบันทึกการ ฝึกงานของนักศึกษา.....	21
10	แสดงคำร้อยละเกี่ยวกับความคิดเห็นการ ไปนิเทศนักศึกษาฝึกงานของ อาจารย์นิเทศก์.....	22
11	แสดงคำร้อยละเกี่ยวกับความคิดเห็นในการให้คำแนะนำของอาจารย์นิเทศก์.....	22
12	แสดงคำร้อยละเกี่ยวกับความคิดเห็นระยะเวลาของการฝึกงานภายนอก.....	23
13	แสดงคำร้อยละเกี่ยวกับคุณสมบัติที่สำคัญของนักศึกษาฝึกงาน.....	23
14	แสดงคำร้อยละเกี่ยวกับความคิดเห็นช่วงระยะเวลาที่เหมาะสมใน การฝึกงานภายนอกสถานศึกษา.....	24
15	แสดงคำร้อยละเกี่ยวกับความคิดเห็นในความพอใจกับผลงานใน การฝึกงานแต่ละวัน.....	24
16	แสดงจำนวนเกี่ยวกับความคิดเห็นในความประทับใจกับการฝึกงานภายนอก.....	25

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
17	แสดงคำร้องขอเกี่ยวกับความคิดเห็นของหน่วยงานที่มีภารกิจหรือปฐมนิเทศ นักศึกษาก่อนลงมือปฏิบัติงาน..... 26
18	แสดงคำร้องขอเกี่ยวกับการชี้แจงรายละเอียดก่อนลงมือปฏิบัติงาน..... 26
19	แสดงคำร้องขอเกี่ยวกับความคิดเห็นในการนำความรู้ตามสาขาที่เรียนมาใช้เกี่ยวกับ การปฏิบัติงานของนักศึกษา..... 27
20	แสดงคำร้องขอเกี่ยวกับลักษณะของงานที่นักศึกษาปฏิบัติ..... 27
21	แสดงจำนวนบุคคลที่นักศึกษาร่วมฝึกงานด้วย..... 28
22	แสดงคำร้องขอเกี่ยวกับความคิดเห็นในการใช้ความรู้ของนักศึกษาในการ ปฏิบัติงาน..... 28
23	แสดงคำร้องขอเกี่ยวกับความคิดเห็นในลักษณะการใช้ความรู้ของนักศึกษา..... 29
24	แสดงคำร้องขอเกี่ยวกับการพานักศึกษาไปปฏิบัติงานนอกสถานที่ของผู้ควบคุมการ ฝึกงาน..... 29
25	แสดงคำร้องขอเกี่ยวกับการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของนักศึกษา..... 30
26	แสดงคำร้องขอเกี่ยวกับความคิดเห็นในความตั้งใจเอาใจใส่ดูแลของผู้ควบคุม การฝึกงาน..... 30
27	แสดงคำร้องขอเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาในการใช้ความรู้ทางวิชาการ ในการปฏิบัติงาน..... 31
28	แสดงคำร้องขอเกี่ยวกับความคิดเห็นความมากน้อยของปริมาณงาน การปฏิบัติฝึกงานภายนอกสถานศึกษา..... 31
29	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของปัญหา และอุปสรรคในการฝึกงานภายนอก..... 32

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ เพราะว่าการศึกษาเป็นส่วนสำคัญที่จะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์การศึกษาทุกระดับเป็นการพัฒนาความรู้ ความสามารถของผู้เรียน ที่จะนำไปพัฒนาตนเอง ตลอดจนพัฒนาประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นสถานการศึกษาและวิจัย มีวัตถุประสงค์ที่จะผลิตครูอาชีวศึกษาระดับปริญญาตรี ให้การศึกษาด้านวิชาชีพ ทำการวิจัยส่งเสริมการศึกษาด้านวิชาชีพ และให้บริการด้านวิชาการแก่สังคม จัดการศึกษาโดยมุ่งเน้นพัฒนาบุคคลให้มีความเชี่ยวชาญเชิงปฏิบัติการ ความชัดเจนทางวิชาการและคุณสมบัติที่จำเป็นตามลักษณะอาชีพ พร้อมทั้งทำงานและสามารถปรับปรุงตนเองให้ก้าวหน้าทันต่อวิวัฒนาการทางเทคโนโลยี รวมทั้งปลูกฝังความมีระเบียบวินัย ความประณีต ความสำนึกในจรรยาอาชีพ คุณธรรม หน้าที่ ความรับผิดชอบ(หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2532 สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล , 2532 : 2)

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาเกษตรกรรม(ปวส.) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล มีจุดมุ่งหมาย ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาความรู้ของนักศึกษาทางด้านเทคนิคเกษตรให้ทันสมัย ให้เข้าใจ และทันเหตุการณ์กับเทคโนโลยี ที่ก้าวหน้าตลอดเวลา
2. เพื่อพัฒนาทักษะของนักศึกษา ให้มีประสบการณ์และมีความสามารถทางด้านปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการประกอบอาชีพ
3. เพื่อพัฒนาเจตคติ ในวิชาชีพเกษตรสมัยใหม่ ให้นักศึกษาได้นำความรู้ และทักษะไปใช้ในการดำเนินชีวิต และการประกอบอาชีพ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. เพื่อให้นักศึกษาได้เป็นพลเมืองที่ดี มีคุณธรรม และสามารถดำรงชีวิตในระบอบประชาธิปไตย ได้อย่างถูกต้อง

ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาเกษตรกรรม (ปวส.) ได้กำหนดวิชาการฝึกงาน เป็นวิชาบังคับของนักศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาเกษตรกรรม พ.ศ.2507 จะต้องได้รับการฝึกงานภายใน 150 ชั่วโมง และฝึกงานภายนอก 150 ชั่วโมง จำนวน 2 หน่วยกิต(คู่มือนักศึกษา ปีการศึกษา 2538 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์, 2538 : ค-33)

การฝึกงานภายนอกหรือการฝึกงานนอกสถานศึกษา วิทยาเขตต้องเป็นผู้รับผิดชอบติดต่อสถานที่ฝึกงานให้นักศึกษาเอง นักศึกษาทุกคนในหลักสูตรนี้ ต้องผ่านการฝึกงานนอกสถานศึกษา จึงจบประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เพื่อให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ดังนั้นสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์ จึงดำเนินการจัดส่งนักศึกษาออกไปฝึกงานตามหน่วยงานของรัฐบาล และเอกชน ซึ่งมีลักษณะการดำเนินงานอยู่ในแนวที่นักศึกษาสามารถให้ความรู้ที่เคยปฏิบัติในสถานศึกษา ที่ได้เล่าเรียนมานำไปใช้ในทางปฏิบัติจริงอีกครั้ง ทั้งยังเป็นการเพิ่มทักษะและความรู้เทคโนโลยีใหม่ๆตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การฝึกงานภายนอกไม่ใช่มุ่งเน้นให้นักศึกษาได้ฝึกงานเกี่ยวกับที่เรียนมาอย่างเฉียว ยังฝึกให้รู้จักการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นในสถานฝึกงานนั้น เป็นการฝึกให้นักศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เนื่องจากจำนวนนักศึกษาในสถาบันมีจำนวนมาก และหน่วยงานที่จะรับ หรือมีแนวทางการทำงานที่เหมาะสมกับนักศึกษามีน้อย บางครั้งการฝึกงานภายนอกสถานศึกษาในหน่วยงานต่างๆนั้นนักศึกษาไม่ได้ใช้ประสบการณ์ ความรู้ความสามารถเท่าที่ควร จึงไม่สามารถบอกได้ว่า นักศึกษาที่ออกไปฝึกงานได้ใช้ความรู้ ความสามารถ ที่เรียนมามากน้อยเพียงไร

ผู้วิจัยมีความสนใจ ที่จะทำการศึกษาทักษะของนักศึกษาเกี่ยวกับการฝึกงานนอกสถานศึกษาของนักศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาเกษตรกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์ ปีการศึกษา 2541 ที่ผ่านการฝึกงานภายนอกมาแล้ว เกี่ยวกับการฝึกงานภายนอกสถานศึกษาในหน่วยงานต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางที่จะให้สถาบันปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสม สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และความต้องการของนักศึกษา เพื่อนำผลการศึกษานี้ไปใช้เป็นแนวทางเสนอแนะในการพัฒนาวิธีการให้นักศึกษาเมื่อออกไปฝึกงานแล้ว มีคุณภาพเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน และนำความรู้ไปใช้ประกอบอาชีพได้

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสถานภาพทั่วไปของนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาวิชาเกษตรกรรม ปีการศึกษา 2541 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์

2. เพื่อศึกษาทัศนคติของนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) สาขาวิชาเกษตรกรรม ปีการศึกษา 2541 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์ ที่มีต่อการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา

3. เพื่อศึกษาลักษณะของงานที่ปฏิบัติในขณะที่ฝึกงานของนักศึกษา

4. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค ในการฝึกงานภายนอกสถานที่ของนักศึกษา

5. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขพัฒนา ปรับปรุง แก้ไข การฝึกงานภายนอกสถานศึกษา ของระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

1.3 ขอบเขตของปัญหา

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษาทัศนคติ ความคิดเห็นของนักศึกษาที่ผ่านการฝึกงาน ภายนอกสถานศึกษา ของนักศึกษาระดับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาวิชาเกษตรกรรม ปีการศึกษา 2541 โดยสำรวจเกี่ยวกับ

- ลักษณะของงานภายนอกสถานศึกษา
- วิธีการฝึกงาน
- ปัญหา และอุปสรรคของการฝึกงาน

ประชากรที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาวิชาเกษตรกรรมชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2541 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์ ดังนี้

1. สาขาพืชศาสตร์	จำนวน	42	คน
2. สาขาสัตวศาสตร์	จำนวน	67	คน
	รวม	109	คน

นิยามศัพท์

“ทัศนคติ” หมายถึง ความรู้สึกหรือความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาวิชาเกษตรกรรมชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2541 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์ ที่มีต่อการฝึกงานนอกสถานศึกษา

“นักศึกษา” หมายถึง นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาวิชาเกษตรกรรมชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2541 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์ ที่ได้ผ่านการฝึกงานภายนอกสถานศึกษามาแล้ว

“การฝึกงานนอกสถานศึกษา” หมายถึง การจัดให้นักศึกษาฝึกงานนอกสถานศึกษาตามหน่วยงานการเกษตรของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน ตามสาขาที่เรียน จะเป็นการฝึกงานปฏิบัติที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกี่ยวข้องกับการผลิตพืช สัตว์ เพื่อให้เกิดความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ในการทำงานจริง ซึ่งนักศึกษาจะต้องฝึกงานอย่างน้อย 150 ชั่วโมง

“อาจารย์นิเทศก์” หมายถึง อาจารย์ที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์ ที่ทาง วิทยาเขตมอบหมายให้ไปตรวจเยี่ยม และประเมินผล ให้คำปรึกษาในการฝึกงานของนักศึกษาร่วม กับสถานที่ฝึกงาน

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อนำข้อมูลที่ได้นำเสนอต่อบุคคลทั่วไป และเสนอต่อสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์เกี่ยวกับการจัดการด้านการฝึกงานเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการฝึกงานนอกสถาน ศึกษา ของนักศึกษาดามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การฝึกงานภายนอกสถานศึกษา ตามทัศนะของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาเกษตรกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสุรินทร์ ปีการศึกษา 2541 ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ ตำรา และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องประกอบการวิจัย ดังต่อไปนี้

- 2.1 การจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร
- 2.2 จุดมุ่งหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส) สาขาเกษตรกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
- 2.3 ความหมายของการฝึกงาน
- 2.4 ความสำคัญของการฝึกงาน
- 2.5 ระเบียบการว่าด้วย การฝึกงานภายนอกของนักศึกษา
- 2.6 การจัดการฝึกงาน ภายนอกสถานศึกษา
- 2.7 การประเมินผลการฝึกงานเกษตร
- 2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนากำลังคน โดยได้เริ่มมีการผลิตกำลังคนทางด้านเกษตร จัดระดับโรงเรียน เริ่มตั้งแต่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา เทคนิคศึกษา และในระดับมหาวิทยาลัย หากพิจารณาแล้ว จะเห็นว่าทุกระดับการศึกษา ล้วนมีความจำเป็นและสำคัญ แต่หากพิจารณา ให้ออกแบบแล้วจะเห็นได้ว่า การจัดหลักสูตรและการจัดการศึกษาในวิชาชีพเกษตร ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง นับว่าเป็นระดับที่ควรให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่งเพราะจะเป็นแนวทางในการเลือกศึกษา หลังจากจบการศึกษาระดับมัธยมปลาย หรือจบ ปวช. แล้ว เพื่อจะได้นำไปสู่ การประกอบอาชีพการเกษตรต่อไปเมื่อเติบโตขึ้น ก็จะนำไปพัฒนาอาชีพได้

วิธโรจน์ ปิยพิทยานันต์ (2524:74) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ควรปรับปรุงเนื้อหาที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน และให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติควบคู่กันไปจนเกิดความชำนาญ ซึ่งผู้สอนควรจะได้รับทราบขอบความรู้เพิ่มอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้มีความรู้พร้อมอยู่เสมอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พริ้มเพรา อัญญโพธิ์ (2519:28) ได้ให้ความเห็นว่า หลักการหรือหัวใจในการสอนวิชาเกษตร คือ การเรียนโดยการกระทำจริง การทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดความมั่นใจมากขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นการฝึกทักษะ และเป็นการเพิ่มประสบการณ์ไปพร้อมกัน

สมพงษ์ มั่นศิลป์ (2522:57) ให้ข้อเสนอแนะว่า การฝึกทักษะในแต่ละเรื่องควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เลือกตามความถนัด ความสนใจ และความต้องการของแต่ละบุคคล

วินิจ เกตุขำ (2519:390) ได้เสนอแนะว่า การที่จะให้ผู้เรียนเกิดความรู้ได้ดั่งนั้น จะต้องเอาทฤษฎีมาแปลงเป็นวิชาภาคปฏิบัติ จึงจะช่วยให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ และนำมาซึ่งความสัมฤทธิ์ผล

บุษกรภูมิ หาชัยภูมิ (2527:73) การถ่ายทอดความรู้ควรปรับปรุงเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และให้ผู้เรียนได้ฝึกงานควบคู่กัน จนมีความชำนาญ และบรรลุถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้

2.2 จุดมุ่งหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2535 สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2532:2) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเลือกวิธีการเรียนได้อย่างหลากหลาย เช่น การเรียนในชั้นเรียน การเรียนด้วยตนเอง การเรียนจากสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ถ่ายโอนผลการเรียน จากหลักสูตรอื่นที่อยู่ในระดับเดียวกัน และสามารถขอสอบเทียบประสบการณ์ หรือ สอบเทียบความรู้ หรือขอประสบการณ์ งานอาชีพ ในรายวิชาความหลักสูตร

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง สาขาวิชาเกษตรกรรม พุทธศักราช 2532 มีจุดประสงค์เพื่อ

1. เพื่อพัฒนาความรู้ของนักศึกษาทางด้านเทคนิคเกษตร ให้ทันสมัย ให้เข้าใจ และทันเหตุการณ์กับเทคโนโลยี ที่ก้าวหน้าตลอดเวลา
2. เพื่อพัฒนาทักษะของนักศึกษา ให้มีประสบการณ์ และมีความสามารถทางการปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการประกอบอาชีพ
3. เพื่อพัฒนาเจตคติ ในวิชาชีพการเกษตรสมัยใหม่ เพื่อให้ให้นักศึกษาได้นำความรู้ และทักษะไปใช้ในการดำเนินชีวิต และประกอบอาชีพ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. เพื่อให้ นักศึกษาเป็นพลเมืองดี มีคุณธรรม และสามารถดำรงชีวิตในระบบประชาธิปไตยได้อย่างถูกต้อง

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาเกษตรกรรม แบ่งออก 2 สาขางานเฉพาะ คือ สาขาพืชศาสตร์, สาขาสัตวศาสตร์ วุฒิผู้ที่เข้าศึกษาต่อระดับ ป.ว.ส. สาขาเกษตรกรรม มีดังนี้
 ดำเนินการระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช) สาขาวิชาเกษตรกรรม หรือเทียบเท่า

ต้องมีคุณสมบัติอื่น ๆ ตามที่ระบุไว้ในประกาศรับสมัคร ผู้ที่จะเข้าศึกษาตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาเกษตรกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

โครงสร้างหลักสูตร ป.ว.ส. เกษตรกรรม มีดังนี้

1. วิชาพื้นฐาน	26	หน่วยกิต
2. วิชาชีพ	65	หน่วยกิต
2.1 วิชาชีพพื้นฐาน	26	หน่วยกิต
2.2 วิชาชีพเฉพาะสาขา	24	หน่วยกิต
2.3 วิชาชีพเลือก	15	หน่วยกิต
3. วิชาเลือกเสรี	6	หน่วยกิต
รวม	97	หน่วยกิต

ดังนั้น สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จึงได้กำหนดให้นักศึกษาที่เรียนในสาขาวิชาเกษตรกรรม ได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติการภายนอกสถานศึกษาที่หน่วยงาน และสถานประกอบการ เพื่อสร้างเสริมงานด้านทักษะวิชาชีพ ให้บังเกิดผลตามหลักการ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เป็นการเตรียมพร้อมทางด้านกำลังงาน ที่ให้โอกาสหน่วยงานของรัฐบาล และเอกชน ได้มีส่วนร่วมในการผลิตนักศึกษาที่จะจบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ป.ว.ส.) ได้มีความรู้ความสามารถ มีวินัยในการทำงาน การฝึกงาน ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาเกษตรกรรม จึงมีเป้าหมายที่จะให้นักศึกษาได้รับความรู้ ความสามารถในการทำงาน ที่จะเสริมสร้างคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามหลักการ และจุดมุ่งหมายของการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ป.ว.ส.)

2.3 ความหมายของการฝึกงาน

ได้มีผู้ให้ความหมายของการฝึกงานไว้หลายอย่าง หลายประการ อาทิเช่น

ปราณีต ทรงปราศาศน์ (2523:95) ได้ให้ความหมายของการฝึกงาน ในสาขานเกษตรกรรมว่า หมายถึง งานที่ต้องฝึกหัดทำเพื่อให้เกิดความรู้ความสามารถในการปฏิบัติต่ออาชีพเกษตร โดยรวมตลอดทั้งการเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ การผลิต การแปรรูป และการจัดจำหน่าย

บุญธรรม จิตศอนันต์ และ ปัญญา หิรัญรัมย์ (2521:111) กล่าวว่า การฝึกหาประสบการณ์ในการทำงานนั้น เป็นการศึกษารูปแบบหนึ่ง ช่วยนักเรียนนักศึกษาที่จะจบการศึกษาออกไปทำงาน ไม่ต้องเสียเวลามากนักในการที่จะทำให้อาชีพความรู้ ที่เรียนมาให้เข้ากับงานหรือปรับตัวให้เข้ากับงาน

ไม่ว่าหลักสูตรนั้นจะเป็นหลักสูตรกึ่งฝีมือ แรงงานฝีมือ หรือแรงงานขั้นสูง การศึกษาประสบการณ์ในการทำงาน (work experience) เป็นเรื่องสำคัญที่ขาดเสียไม่ได้

เสนาะ ดิเชาว์ (2519:148) กล่าวว่า การฝึกงาน (internship) เป็นโครงการฝึกอบรมที่จัดขึ้นระหว่าง โรงเรียน วิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัย กับหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ องค์กรธุรกิจต่าง ๆ โดยนักเรียน นักศึกษาเข้าไปทำงานที่ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ ตามหลักสูตรที่ได้เรียนมาจากสถาบันการศึกษา เป็นระยะเวลาหนึ่งจนเห็นว่า พอที่จะออกไปปฏิบัติงานจริง ๆ ได้ การฝึกงานปกติจะใช้กับงานที่ต้องใช้ความรู้ ความชำนาญสูง หรืองานอาชีพ เช่น หมอ ทนายความ ครู นักเกษตร วิศวกร

กล่าวโดยสรุป ความหมายของการฝึกงานเกษตร จึงเป็นเรื่องของการทำงาน หรือการฝึกปฏิบัติที่เกี่ยวเนื่องกับการผลิตพืช สัตว์ การแปรรูป และการจัดจำหน่ายผลิตผลทางการเกษตร หลังจากที่นักศึกษาได้ศึกษาเนื้อหาทางด้านวิชาการ ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เพื่อให้เกิดความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ ในสภาพที่เป็นจริง งานต่าง ๆ ที่ปฏิบัติ นักศึกษาจะต้องปฏิบัติงานทุกอย่าง เหมือนกับที่สถานประกอบการปฏิบัติอยู่เป็นประจำ และต้องฝึกอย่างน้อย 150 ชั่วโมง ลักษณะงานที่ฝึกมีดังนี้ พืชไร่ ไม้ผล สัตว์ปีก สัตว์เล็ก สัตว์ใหญ่ ประมง ไม้ดอก และพืชผัก

2.4 ความสำคัญของการฝึกงาน

ได้มีการศึกษาและวิจัยทางอาชีพเกษตร ปรากฏว่า สิ่งที่มีความสำคัญอย่างหนึ่ง คือการฝึกงาน ซึ่งเรื่องนี้ได้กล่าวถึงความสำคัญของการฝึกงาน หรือทักษะด้านอาชีพ แตกต่างกันไปดังนี้

ปิฎะ บุนนาค (2508:10) ให้ข้อคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาทางด้านเกษตร ยังไม่ดีเท่าที่ควร ในด้านดังต่อไปนี้

1. ความไม่สมบูรณ์ของหลักสูตร
2. ครูผู้สอนไม่สามารถนำความรู้ต่าง ๆ ทางทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในภาคปฏิบัติเท่าที่ควร
3. สถานศึกษามิถึงประมาณไม่เพียงพอ
4. ไม่มีแผนงานฟาร์มที่แน่นอน

สนอง ทิพย์สังวาลย์ (2522:40) ได้ให้ความเห็นว่า การฝึกงานภาคปฏิบัติในวิชาที่เรียนทำให้เกิดประสบการณ์โดยตรง และเกิดความชำนาญ ในด้านวิชาชีพแก่ผู้เรียน การกระทำด้วยตนเอง นอกจากการเรียนรู้แล้ว ยังทำให้เกิดทักษะ และประสบการณ์เพิ่มขึ้น

สุทิน ทรงเนื้ออ่อน (2523:36) กล่าวว่า การเรียนวิชาชีพทางการเกษตรต้องเกี่ยวข้องกับสิ่งมีชีวิต และทรัพยากรธรรมชาติ ผู้ประกอบอาชีพต้องมีความอดทน ไม่ว่าจะมีความร้อน ความ

หนาว หรืองานหนัก และผู้ที่เรียนเกษตรต้องมีการฝึกงาน เพื่อให้เกิดความรู้ ความอดทน และทำให้เกิดทักษะ ประสบการณ์อย่างเพียงพอ

โมฆิต ลิ้มวานานนท์ (2531:2) กล่าวว่า การศึกษาระดับเทคนิค เป็นการศึกษาที่วางแนวทางไว้ เพื่อเตรียมบุคคล หรือเพื่อปรับปรุงคุณภาพของบุคคลในอาชีพ ซึ่งไม่ต้องการให้ผู้จบจากระดับมหาวิทยาลัย งานระดับที่ต้องการความรู้ และทักษะเฉพาะอย่าง เพื่อใช้ในการวางแผน การควบคุมงาน คำนวณงาน การบำรุงรักษา การทดสอบและการผลิต รวมทั้งนิเทศงานด้วย การศึกษาระดับนี้จึงต้องเป็นโครงการที่จบในตัวเอง (terminal program) ไม่ใช่เตรียมไปเรียนมหาวิทยาลัย แต่เป็นการเตรียมกำลังคนสำหรับอาชีพต่าง ๆ หลักสูตรอาจใช้เวลา 2-3 อาทิตย์ จนถึง 3-4 ปี อย่างไรก็ตามมักจะใช้หลักสูตร 2 ปี วิชาสอบมักจะเน้นการฝึกทักษะในการปฏิบัติงาน สำหรับการฝึกงาน นักศึกษาต้องการปฏิบัติงานอาชีพจริง เพื่อหาประสบการณ์ แต่ก็ต้องมีการเรียนจากห้องเรียน จากตำรา เช่นเดียวกันซึ่งมักจะใช้วิธีสอนเป็นรายบุคคล มีการมอบหมาย โครงการต่าง ๆ ไปให้ลองทำ และมีการค้นคว้าด้วยตนเอง ดังนั้นครูที่สอนจึงควรมาจากบุคคลที่มีประสบการณ์ในอาชีพที่ตนสอนอยู่ และมีความรู้ทางด้านเทคนิคดีพอสมควร

2.5 ระเบียบการ ว่าด้วยการฝึกงานภายนอกของนักศึกษา พ.ศ. 2531

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ได้พิจารณาเห็นสมควรกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการฝึกงานภายนอกของนักศึกษา ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาเกษตรกรรม ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. นักศึกษาที่ศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาเกษตรกรรม พ.ศ. 2527 จะต้องได้รับการฝึกงานภายใน 150 ชั่วโมง และการฝึกงานภายนอก 150 ชั่วโมง

ข้อ 2. การฝึกงานภายในวิทยาเขต จะได้กำหนดให้นักศึกษาที่รับการฝึก เพื่อเพิ่มทักษะให้แก่ นักศึกษา โดยให้นักศึกษาฝึกงานตามสาขาวิชาเอก หรือความถนัด ตามที่นักศึกษาแจ้งไว้ หรือตามที่วิทยาเขตเห็นสมควร และกำหนดให้ฝึก อาจารย์ประจำคอยให้การนิเทศ และแนะนำอย่างใกล้ชิด

ข้อ 3. การฝึกงานภายนอก หรือการฝึกงานอาชีพนอกสถานศึกษา วิทยาเขตจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบ การติดต่อสถานที่ฝึกงานให้แก่ นักศึกษา

ข้อ 4. การฝึกงานภายนอกสถานศึกษา นักศึกษาจะต้องปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วย การฝึกงานตามกฎเกณฑ์ หรือข้อบังคับต่าง ๆ ของสถาบันที่นักศึกษาเข้ารับการฝึกงานนั้น โดยไม่มีข้อแม้ใด ๆ

ข้อ 5. นักศึกษาจะต้องประพฤติตนให้เหมาะสมแก่สภาพการเป็นนักศึกษา ให้คำนึงถึงชื่อเสียงของวิทยาเขต ละเว้นต่อการแต่งกายไม่สุภาพ การดื่มสุรา ยาเสพติด อาละวาด ทะเลาะเบาะ

แว้ง ลักขโมย ทำลายทรัพย์สิน แสดงกิริยาอันไม่สุภาพ กระด้าง กระเดื่อง ขัดคำสั่งของหัวหน้างาน ผู้ควบคุม หรือการกระทำอื่น ๆ ใดที่ไม่เหมาะสมแก่สภาพการนักศึกษา

ข้อ 6. นักศึกษาที่ประพฤติตามข้อ 5 วิชาเขตจะเรียกตัวกลับในระหว่างการฝึกงาน และแต่งตั้งกรรมการขึ้นสอบสวน ลงโทษตามความเหมาะสม

ข้อ 7. นักศึกษาที่ประพฤติตามข้อ 5 วิชาเขตให้อำนาจแก่อาจารย์นิเทศก์ หรือออกตรวจฝึกงานระงับ หรืองดการฝึกงานได้ และวิชาเขตจะแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้น สอบสวนลงโทษตามความเหมาะสม

ข้อ 8. ลักษณะของโทษ พิจารณาตามความผิดที่นักศึกษาประพฤติตามข้อ 5 คือ

8.1 ไม่อนุญาติผลการฝึกงานครั้งนั้น โดยการปรับตก และนักศึกษาต้องฝึกงานภายนอกใหม่ ภาคถัดไป

8.2 ไม่อนุญาติผลการฝึกงานครั้งนั้น โดยการปรับตก และให้นักศึกษาฝึกงานใหม่ โดยฝึกงานภายในแทนการฝึกงานภายนอก

8.3 ทำทัณฑ์บน โดยเชิญผู้ปกครองมารับทราบ

8.4 ให้พักการเรียน

8.5 ให้หมดสภาพจากการเป็นนักศึกษา

8.6 ให้คัดชื่อออก

ข้อ 9. ในกรณีที่นักศึกษา กระทำผิดตามข้อ 5 วิชาเขตจะต้องแต่งตั้งกรรมการสอบสวนตั้งแต่ 3-5 คน เพื่อความเป็นธรรม

ข้อ 10. นักศึกษาจะต้องบันทึกการปฏิบัติงานของแต่ละวัน และให้ผู้ควบคุมการฝึกงานเซ็นรับทราบ เป็นวัน ๆ ไป

ข้อ 11. การวัดผลประเมินผลการฝึกงาน ของนักศึกษา วิชาเขตมอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมการฝึก หรือหัวหน้าสถานฝึกเป็นผู้จัดผล-ประเมินผล อีกส่วนหนึ่งตามระเบียบ และแบบฟอร์มที่วิชาเขตกำหนดไว้

ข้อ 12. นักศึกษาทุกคน เมื่อกลับมาจากฝึกงานแล้ว จะต้องส่งรายงานการฝึกงาน คือ สมุดบันทึกการฝึกงานภายนอกที่บันทึกสมบูรณ์แล้ว ให้แก่ ฝ่ายวิชาการ ถ้านักศึกษาผู้ใดไม่ปฏิบัติตาม จะถือว่าไม่สมบูรณ์ ในการฝึกงานครั้งนี้

ข้อ 13. นักศึกษาทุกคน เมื่อส่งบันทึกการฝึกแล้ว วิชาเขตจะจัดสัมมนาการฝึกงานภายนอกคราวนั้น โดยวิชาเขตจะเป็นผู้กำหนด วัน เวลา สถานที่การสัมมนา ถ้านักศึกษาผู้ใดไม่เข้าร่วมการสัมมนาตลอดระยะเวลาของการจัดสัมมนา ยกเว้นกรณีจำเป็นยิ่ง วิชาเขตจะถือว่าไม่สมบูรณ์ (incomplete) ในการฝึกงานครั้งนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ 14. การวัดและประเมินผลการฝึกงาน จะพิจารณาจาก

14.1 การวัด-ประเมินผลจากเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมการฝึก หรือหัวหน้าหน่วยงาน

14.2 การวัด-ประเมินผลจากอาจารย์ผู้ไปนิเทศ

14.3 การวัด-ประเมินผลจากการส่งบันทึก และรายละเอียด ในการบันทึกเกี่ยวกับการฝึกงานตามสมุดบันทึกการฝึกงานของวิทยาเขต

ข้อ 15. การไปฝึกงานภายนอกของนักศึกษา วิทยาเขตจะต้องส่งอาจารย์นิเทศ หรือตรวจการฝึกงานออกไปนิเทศ หรือตรวจการฝึกงานของนักศึกษาเป็นคราว ๆ

ข้อ 16. นักศึกษาจะต้องให้อาจารย์นิเทศ หรือตรวจการฝึกงานลงความเห็นข้อเสนอแนะ และเซ็นชื่อกำกับในสมุดบันทึก ในวันเวลาที่ไปตรวจเยี่ยม เป็นหลักฐาน

2.6 การจัดการการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา

ในการจัดการการฝึกงานระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยแบ่งเป็น ระดับชั้น ป.ว.ศ.1 ระหว่างเปิดเรียนจะจัดการฝึก ภายในสถานศึกษาให้กับนักศึกษาทั้งหมด 1 และเทอม 2 ให้ครบ 150 ชั่วโมง

การจัดการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา จะจัดในช่วงปิดภาคเรียน และเมื่อเรียนอยู่ในระดับชั้น ป.ว.ศ. 2 จะไม่มีการฝึกงานทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา การฝึกงานภายนอกสถานศึกษามีระบบการจัดทำดังนี้

1. นักศึกษาจะต้องจัดทำสมุดบันทึก การฝึกงานเกษตร ตามแบบที่กำหนด และนำผลการบันทึกเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผล
2. นักศึกษาจะต้องดำเนินการประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และนำผลการสัมมนา เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผล
3. คณะกรรมการดำเนินการฝึกงานเกษตร ได้วางแผนจัดอาจารย์นิเทศโดยได้รับความเห็นชอบจากวิทยาเขต ออกติดตามผลการฝึกงานเกษตร และทำการประเมินผลตามแบบที่วิทยาเขตกำหนด และให้นำผลการประเมินผลนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผล
4. ให้สถานที่ฝึกงานเกษตร ทำการประเมินผลตามที่วิทยาเขตกำหนด และนำผลการประเมินผลนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผล

2.7 การประเมินผลการฝึกงานเกษตร

1. ผลจากสถานที่ฝึกงานเกษตร	50 %
2. ผลจากอาจารย์นิเทศก์	20 %
3. ผลจากการประชุมสัมมนา	20 %
4. จากสมุดบันทึกรายงานประจำวัน	10 %
รวม	100 %

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โชคดี ชเลิศเพชร (2532:77-79) ได้ศึกษาการฝึกงานภาคปฏิบัติของ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิชาเอกเกษตรศาสตร์ วิทยาลัยครูภาคใต้ และภาคตะวันตก กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ พอสรุปได้ดังนี้ การฝึกงานภายนอกของนักศึกษา ส่วนใหญ่จะเป็นการฝึกงานตามหน่วยราชการ รองลงมาเป็นฟาร์มเอกชน และบริษัท คิดเป็นร้อยละ 62.50 35.58 และ 19.2 ตามลำดับ

ประภาภรณ์ วรรณระอาสน์ (2527:80) ได้ทำการศึกษาผลการฝึกงานภายนอกของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกเกษตรกรรม ของวิทยาลัยเทคโนโลยี และอาชีวศึกษา พอสรุปได้ดังนี้ นักศึกษาส่วนใหญ่ ผ่านการฝึกงานภายนอกจากหน่วยงานราชการ และนักศึกษาต้องการเลือกสถานที่ฝึกงานเอง โดยให้ทางวิทยาลัยติดต่อให้ และควรฝึกงานในช่วงปิดเทอมภาคปลาย และขยายเวลาในการฝึกออกไปอีก

รายงานการวิจัยของกองวิจัยการศึกษาสำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2526:138-139) พบว่า ระบบการจัดการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา โดยใช้ระยะเวลาฝึก 150 ชั่วโมง ผู้สอนมีความเห็นว่าควรมีจุดมุ่งหมายเพื่อเสริมประสบการณ์ฝึกงานนอกสถานที่ที่ผู้สอนระบุ คือ การเลือกสถานที่ ที่ต้องการไม่ได้ไม่สามารถจัดได้ตามฤดูกาล และได้เสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาคือการสลับเปลี่ยนที่ฝึกงานระหว่างวิทยาลัยในกรมเดียวกัน ควรมีการติดต่อสถานที่ให้มากขึ้น และควรมีสุนัขฝึกงานของกรมประจำภาคเพื่อเลือกฝึกได้ตามฤดูกาลเพื่อจะได้วางแผนไว้ล่วงหน้า และฝึกตามฟาร์มของเกษตรกรที่มีมาตรฐาน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ศึกษา คือ นักศึกษาสาขาวิชาเกษตรกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์ ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2541 ในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 จำนวน 209 คน ซึ่งแยกออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

สาขาพืชศาสตร์	42	คน
สาขาสัตวศาสตร์	67	คน

3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม
2. วิธีการสร้างแบบสอบถาม
  - 2.1 ศึกษาและวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของงานวิจัยและศึกษาเอกสาร งานวิจัย ที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นข้อมูลในงานวิจัย
  - 2.2 เพื่อกำหนดประเด็นและขอบเขตคำถาม โดยแบ่งออกเป็นหมวดหมู่
  - 2.3 จัดทำร่างแบบสอบถาม
  - 2.4 เสนอแบบสอบถามฉบับร่างต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม และนำมาปรับปรุงแก้ไข
  - 2.5 เสนอแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง
  - 2.6 ทดสอบแบบสอบถามกับนักศึกษาที่ไม่ใช่ประชากร
3. ลักษณะของแบบทดสอบ ลักษณะของคำถาม อาจแบ่งได้เป็น 2 แบบ คือ
  - 3.1 คำถามแบบปลายเปิด
  - 3.2 คำถามแบบปลายปิด

แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของนักศึกษา

ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการฝึกงานภายนอก

ตอนที่ 3 ถามเกี่ยวกับลักษณะของงานที่ปฏิบัติในการฝึกงานนอกสถานศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 4 ถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการฝึกงานนอกสถานศึกษา

ตอนที่ 5 ถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการฝึกงานนอกสถานศึกษา

3.3 การทดลองใช้แบบสอบถาม

ผู้วิจัยทำการทดลองใช้แบบสอบถามกับนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ชั้นปีที่ 1 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำนวน 30 ชุด แล้วปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์ต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัย ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อขอหนังสือราชการจากคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถึงผู้อำนวยการสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ ให้นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ตอบแบบสอบถาม
2. ดำเนินการส่ง และรับแบบสอบถามคืนด้วยตัวเอง โดยติดต่อกับฝ่ายวิชาการ และอาจารย์ที่สอน ซึ่งขออนุญาตแจกแบบสอบถามในตอนท้ายชั่วโมง แล้วทำการเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืน

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้มาแจกแจงความถี่ และวิเคราะห์ด้วยข้อมูลทางสถิติ ดังนี้ (ประคอง กรรณสูต, 2528 : 60)

1. ค่าร้อยละ

$$\text{สูตร} = \frac{X}{N} \times 100$$

เมื่อ X = จำนวนผู้ตอบแต่ละตัวเลือก

N = จำนวนประชากร

2. ค่าคะแนนเฉลี่ย

$$\text{สูตร } \mu = \frac{\sum fx}{N}$$

$$\text{เมื่อ } \mu = \text{ค่าเฉลี่ย}$$

$$\sum = \text{ผลรวม}$$

$$f = \text{ความถี่คะแนนแต่ละค่า}$$

$$x = \text{คะแนน (1,2,3,4,5)}$$

$$N = \text{จำนวนประชากรทั้งหมด}$$

3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$\text{สูตร } \sigma = \sqrt{\frac{N \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{N^2}}$$

$$\text{เมื่อ } \sigma = \text{ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน}$$

$$x = \text{คะแนนแต่ละตัว}$$

$$f = \text{ความถี่ของคะแนนแต่ละตัว}$$

$$N = \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด}$$

สำหรับเกณฑ์ในการแปลผลข้อมูล ในตอนที่ 4 ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการตัดสินระดับของปัญหาและคะแนนเฉลี่ย คือ (ประคอง กรรณสูตร , 2528 : 70)

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่มีปัญหา

คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมีปัญหากลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมีปัญหาระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมีปัญหามากที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์

4.1 ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของนักศึกษา

ตารางที่ 1 สถานภาพทั่วไปของนักศึกษา

รายการ	จำนวน (คน) N = 109	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	70	64.2
หญิง	39	35.8
2. อายุ		
19 ปี	5	4.6
20 ปี	58	53.2
21 ปี	33	30.2
สูงกว่า 21 ปี	13	11.9
3. สาขาวิชาที่ศึกษา		
พืชศาสตร์	42	38.5
สัตวศาสตร์	67	61.5
4. คะแนนเฉลี่ยสะสมที่ผ่านมา		
2.00 – 2.50	40	36.7
2.50 – 3.00	39	35.8
3.00 – 3.50	27	24.8
3.50 - 4.00	3	2.8
5. ภูมิภาค		
ภาคกลาง	1	0.9
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	108	99.1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N = 109	ร้อยละ
6. อาชีพของบิดา		
รับราชการ	21	19.3
เกษตรกร	75	68.8
ประกอบอาชีพส่วนตัว	6	5.5
รับจ้าง	5	4.6
อื่น ๆ	2	1.8
7. อาชีพของมารดา		
รับราชการ	7	6.4
เกษตรกร	80	73.4
ประกอบอาชีพส่วนตัว	11	10.1
รับจ้าง	7	6.4
อื่น ๆ	4	3.7

จากตารางที่ 1 แสดงสถานภาพทั่วไปของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาเกษตรกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสุรินทร์ มีจำนวน 109 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 64.2 และเพศหญิงเพียงร้อยละ 35.8 จำนวนกว่าครึ่งของนักศึกษามีอายุ 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 53.2 นักศึกษาส่วนใหญ่จะเรียนอยู่ในสาขาสัตวศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 61.5 และสาขาพืชรองลงมาคิดเป็นร้อยละ 38.5 และนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสะสมภาคเรียนที่ผ่านมาอยู่ระหว่าง 2.00-2.50 คิดเป็นร้อยละ 36.7 รองลงมามีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 2.50-3.00 คิดเป็นร้อยละ 35.8 และระดับคะแนนเฉลี่ย 3.00-3.50 คิดเป็นร้อยละ 24.8 สุดท้ายคือคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 3.50-4.00 คิดเป็นร้อยละ 2.80 เท่านั้น ภูมิสำเนาเดิมของนักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คิดเป็นร้อยละ 99.1 รองลงมาคือภาคกลางคิดเป็นร้อยละของนักศึกษาเพียงร้อยละ 0.9 เท่านั้น อาชีพของบิดาของนักศึกษาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 68.8 รองลงมาคือรับราชการคิดเป็นร้อยละ 19.3 และประกอบอาชีพส่วนตัวเช่นค้าขาย,เย็บผ้า,นายหน้า ฯลฯ คิดเป็นร้อยละ 5.5 รับจ้างคิดเป็นร้อยละ 4.6 ตามลำดับ และอีกร้อยละ 1.8 บิดาของนักศึกษาถึงแก่กรรม อาชีพของมารดาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรคิดเป็นร้อยละ 73.4 รองลงมาคือประกอบอาชีพส่วนตัวคิดเป็นร้อยละ 10.1 รับราชการร้อยละ 6.4 และรับจ้างร้อยละ 6.4 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักศึกษาในการฝึกงานนอกสถานศึกษา

ตารางที่ 2 แสดงวิธีการเลือกสถานฝึกงานของนักศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
วิชาเขตเป็นผู้กำหนดให้	20	18.4
ท่านเลือกเอง	87	79.8
วิชาเขตชี้แนะทางให้นักศึกษาตัดสินใจเลือกเอง	2	1.8
รวม	109	100.0

จากตอนที่ 2 ตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา ของนักศึกษา ส่วนใหญ่นักศึกษานั้นเป็นฝ่ายเลือกสถานที่ฝึกงานเอง คิดเป็นร้อยละ 79.8 รองลงมา คือ วิชาเขตเป็นผู้กำหนดให้ ร้อยละ 18.4 และร้อยละ 1.8 คือทางวิชาเขตจะเป็นผู้ชี้แนะทางให้นักศึกษา แล้วนักศึกษาคัดสนใจเลือกเอง

ตารางที่ 3 แสดงประเภทของสถานที่ฝึกงานของสถานศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
หน่วยงานราชการ	35	32.1
รัฐวิสาหกิจ	6	5.5
ฟาร์มเอกชน	65	59.6
ต้องการ ไปทุกสถานที่ที่รับฝึกงาน	3	2.8
รวม	109	100.0

จากตารางที่ 3 ประเภทของสถานที่ฝึกงานของนักศึกษา ที่นักศึกษาต้องการที่จะไปฝึกงาน กับสถานประกอบการ นักศึกษาซึ่งเกินกว่าครึ่งนักศึกษานักเลือกหรือต้องการ ไปฝึกงานภายนอก ที่เป็น ฟาร์มเอกชนซึ่งคิดเป็นร้อยละ 59.6 รองลงมาคือ หน่วยงานราชการ คิดเป็นร้อยละ 32.1 และรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 5.5 ร้อยละ 2.8 ต้องการ ไปทุกสถานที่ ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงค่าร้อยละเกี่ยวกับความคิดเห็นในการตัดสินใจเลือกสถานที่ฝึกงาน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
อาจารย์ที่ปรึกษา	19	17.4
เพื่อน	10	9.2
ตัวนักศึกษาเอง	72	66.1
รุ่นพี่	8	7.3
รวม	109	100.0

จากตารางที่ 4 การตัดสินใจเลือกสถานที่ฝึกงานนั้น บุคคลที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากที่สุด คือ ตัวนักศึกษาเอง ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 66.1 รองลงมา คือ อาจารย์ที่ปรึกษา ร้อยละ 17.4 เพื่อน คิดเป็นร้อยละ 9.2 และรุ่นพี่ ร้อยละ 7.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงค่าร้อยละความคิดเห็นในการนำความรู้วิชาชีพเกษตรที่เรียนมา มาใช้ขณะทำงาน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เหมาะสม	104	95.4
ไม่เหมาะสม	5	4.5
รวม	109	100.0

จากตารางที่ 5 นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่างานที่ฝึกผ่านมานั้น มีความเหมาะสม เนื่องจากได้นำความรู้ทางวิชาชีพเกษตรมาใช้ในขณะที่ทำการฝึกงาน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 95.4 ส่วนนักศึกษาที่เหลือมีส่วนน้อยที่คิดว่างานที่ฝึกนั้นไม่เหมาะสม

ตารางที่ 6 แสดงค่าร้อยละเกี่ยวกับความคิดเห็นความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการฝึกงานที่นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
นำไปใช้ประโยชน์ได้มาก	54	49.5
นำไปใช้ประโยชน์ได้ปานกลาง	52	47.7
นำไปใช้ประโยชน์ได้น้อย	3	2.8
รวม	109	100.0

จากตารางที่ 6 นักศึกษาได้ระบุว่า นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการฝึกงานนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้มาก คิดเป็นร้อยละ 49.5 รองลงมา คือ นำไปใช้ประโยชน์ได้ปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 47.7 และนำไปใช้ประโยชน์ได้น้อย ร้อยละ 2.8

ตารางที่ 7 แสดงค่าร้อยละเกี่ยวกับความคิดเห็นในการประเมินผลการฝึกงาน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
อาจารย์นิเทศก์กับผู้ควบคุมการฝึกงาน	89	81.6
อาจารย์นิเทศก์	5	4.6
ผู้ควบคุมการฝึกงาน	15	13.8
รวม	109	100.0

จากตารางที่ 7 การประเมินผลการฝึกงาน นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ผู้ที่มีส่วนร่วม ในการประเมินผลการฝึกงานของนักศึกษา ควรจะเป็นอาจารย์นิเทศก์และผู้ควบคุมการฝึกงาน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 81.6 รองลงมา คือผู้ควบคุมการฝึกงาน คิดเป็นร้อยละ 13.8 และอาจารย์นิเทศก์ ร้อยละ 4.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 แสดงค่าร้อยละเกี่ยวกับลักษณะของการฝึกงาน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ปฏิบัติงานทุกวัน	42	38.6
ปฏิบัติงานครึ่งวัน-พักครึ่งวัน	2	1.8
ปฏิบัติงานวันจันทร์-ศุกร์ หยุดวันเสาร์-อาทิตย์	65	59.6
รวม	109	100.0

จากตารางที่ 8 ลักษณะของการปฏิบัติงาน นักศึกษาเกินกว่าครึ่ง ระบุว่าได้ปฏิบัติงานวันจันทร์ถึงวันศุกร์ หยุดวันเสาร์ วันอาทิตย์ ร้อยละ 59.6 รองลงมาจะปฏิบัติงานทุกวัน ร้อยละ 38.6 และปฏิบัติงานครึ่งวัน-พักครึ่งวัน ร้อยละ 1.8

ตารางที่ 9 แสดงค่าร้อยละเกี่ยวกับความคิดเห็นการใช้เวลาในการเขียนบันทึกของนักศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
มีเวลามาก	20	18.3
มีเวลาเหมาะสม	86	78.9
มีเวลาน้อยมาก	3	2.8
รวม	109	100.0

จากตารางที่ 9 นักศึกษาระบุว่า มีเวลาในการเขียนบันทึกการฝึกงานที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 78.9 รองลงมามีเวลามาก ร้อยละ 18.3 และมีเวลาน้อยมาก ร้อยละ 2.8

ตารางที่ 10 แสดงค่าร้อยละเกี่ยวกับความคิดเห็นการไปนิเทศนักศึกษาฝึกงานของอาจารย์นิเทศก์

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
บ่อกินไป	4	3.7
น้อยกินไป	28	25.7
เหมาะสมดีแล้ว	54	49.5
ไม่ได้ไปนิเทศ	23	21.1
รวม	109	100.0

จากตารางที่ 10 ในการมานิเทศของอาจารย์นิเทศก์ นักศึกษาส่วนมากมีความเห็นว่า อาจารย์ได้ไปนิเทศการฝึกงานภายนอกของนักศึกษานั้น เหมาะสมดีแล้ว ร้อยละ 45.9 รองลงมา อาจารย์มานิเทศน้อยกินไป นักศึกษาส่วนมากควรให้อาจารย์ไปนิเทศเฉลี่ยแล้ว ควรไปนิเทศ 3-4 ครั้ง ในระยะเวลาการฝึกงาน และ อาจารย์ไม่ได้ไปนิเทศการฝึกงานของนักศึกษาเลย คิดเป็น ร้อยละ 21.1

ตารางที่ 11 แสดงค่าร้อยละเกี่ยวกับความคิดเห็นในการให้คำแนะนำของอาจารย์นิเทศก์

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ให้คำแนะนำทุกครั้ง	51	46.8
ให้คำแนะนำเป็นบางครั้ง	25	22.9
ไม่ให้คำแนะนำ	10	9.2
ไม่ได้ไปนิเทศเลย	23	21.1
รวม	109	100.0

จากตารางที่ 11 นักศึกษาระบุว่า อาจารย์ที่มานิเทศการฝึกงานภายนอกของนักศึกษาก็อบ ครั้งได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการฝึกงานทุกครั้งที่มีนิเทศ ร้อยละ 46.8 รองลงมา อาจารย์ที่ไปนิเทศ จะให้คำแนะนำเป็นบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 22.9 และ ไม่ค่อยได้รับคำแนะนำ ร้อยละ 9.2 ตามลำดับ และร้อยละ 22.1 อาจารย์ไม่ไปนิเทศการฝึกงานเลย

ตารางที่ 12 แสดงค่าร้อยละเกี่ยวกับความคิดเห็นระยะเวลาการฝึกงานภายนอก

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยเกินไป	42	38.5
เหมาะสมดีแล้ว	63	57.8
มากเกินไป	4	3.7
รวม	109	100.0

จากตารางที่ 12 จากกรที่หลักสูตรกำหนดให้การฝึกงานภายนอกใช้เวลา 150 ชั่วโมงนั้น จากความคิดเห็นของนักศึกษาเห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว คิดเป็นร้อยละ 57.8 รองลงมาเห็นว่าน้อยเกินไป คิดเป็นร้อยละ 38.5 และมากเกินไป ร้อยละ 3.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 13 แสดงค่าร้อยละเกี่ยวกับคุณสมบัติที่สำคัญนักศึกษาฝึกงาน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ขยัน อดทน	20	18.4
มีความรับผิดชอบ	48	44.0
มีความตรงต่อเวลา	12	11.0
มนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการทำงาน	16	14.7
สำคัญทุกรายการที่ระบุ	13	11.9
รวม	109	100.0

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่า คุณสมบัติสำคัญในการเป็นนักศึกษาฝึกงาน นักศึกษาเกือบครึ่งเห็นว่า มีความรับผิดชอบ คิดเป็นร้อยละ 44.0 รองลงมา คือ ขยัน อดทน ร้อยละ 18.4 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการทำงาน ร้อยละ 14.7 และสำคัญทุกรายการที่ระบุ ร้อยละ 11.9 มีความตรงต่อเวลา ร้อยละ 11.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 14 แสดงค่าร้อยละเกี่ยวกับความคิดเห็นช่วงระยะเวลาที่เหมาะสมในการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เดือนพฤษภาคม	6	5.5
เดือนตุลาคม	30	27.5
เดือนมีนาคม	42	38.5
เดือนเมษายน	26	23.9
เดือนใดก็ได้ช่วงปิดภาคเรียน	5	4.6
รวม	109	100.0

จากตารางที่ 14 ความต้องการของนักศึกษาเกี่ยวกับ ช่วงระยะเวลาการฝึกงานภายนอกที่เหมาะสม ต้องการไปฝึกงานในเดือนมีนาคม คิดเป็นร้อยละ 38.5 รองลงมา คือ เดือนตุลาคม คิดเป็นร้อยละ 27.5 เดือนเมษายน ร้อยละ 23.9 เดือนพฤษภาคม ร้อยละ 5.5 และต้องการไปฝึกเดือนใดก็ได้ช่วงปิดภาคเรียน ร้อยละ 4.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 15 แสดงค่าร้อยละเกี่ยวกับความคิดเห็นในความพอใจกับผลงานในการฝึกงานแต่ละวัน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
มีความพอใจมากกับผลงานทุกวันที่ทำ	44	40.4
มีความพอใจกับผลงานบางวัน	60	55.0
ไม่มีความพอใจเลยกับผลงานในการฝึกงานแต่ละวัน	5	4.6
รวม	109	100.0

จากตารางที่ 15 นักศึกษากินกว่าครึ่งของนักศึกษาทั้งหมดมีความพอใจกับผลงานบางวันที่ฝึกปฏิบัติ ซึ่งเป็นร้อยละ 55.0 รองลงมาคือ มีความพอใจมากกับผลงานทุกวันที่ทำ ร้อยละ 40.4 และร้อยละ 4.6 ไม่มีความพอใจเลยกับผลงานในการฝึกงานแต่ละวัน

ตารางที่ 16 แสดงค่าจำนวนเกี่ยวกับความคิดเห็นในความประทับใจกับการฝึกงานภายนอก

รายการ	จำนวน
บรรยากาศและสถานที่พัก	19
ผู้ควบคุมงานและผู้ร่วมงานอื่นๆ	27
ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับ	64
ลักษณะงานที่ปฏิบัติทุก	9
ข้อที่ระบุ	17
รวม	136

จากตารางที่ 16 ความประทับใจจากการฝึกงานภายนอก เกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจะเป็นความประทับใจของนักศึกษา จำนวน 64 คน รองลงมาคือ มีความประทับใจผู้ควบคุมการฝึกงาน จำนวน 27 คน มีความประทับใจบรรยากาศและสถานที่พัก จำนวน 19 คน และประทับใจลักษณะของงานที่ปฏิบัติ 9 คน มีความประทับใจทุกข้อที่กล่าวมาจำนวน 17 คน

ตอนที่ 3 ลักษณะงานที่ปฏิบัติในการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา

ตารางที่ 17 แสดงค่าร้อยละเกี่ยวกับความคิดเห็นของหน่วยงานที่มีการแนะนำชี้แจงหรือประชุมניתศก่อนลงมือปฏิบัติงาน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
มีการชี้แจงอย่างละเอียด	70	64.2
มีการชี้แจงบ้างแต่ไม่ชัดเจน	34	31.2
ไม่มีการชี้แจง	5	4.6
รวม	109	100.0

จากตารางที่ 17 การไปฝึกงานของนักศึกษา สถานประกอบการได้มีการแนะนำชี้แจงหรือประชุมניתศนักศึกษาเกี่ยวกับเรื่องสถานที่ การปฏิบัติงานตลอดจนวิธีการปฏิบัติงานในหน่วยงาน สถานประกอบการ จะมีการชี้แจงอย่างละเอียดจนเข้าใจมีมากถึง ร้อยละ 64.2 และบางสถานประกอบการจะมีการชี้แจงบ้างแต่ไม่ชัดเจนคิดเป็นร้อยละ 31.2 และมีส่วนน้อยที่ไม่มีการชี้แจงเลย

ตารางที่ 18 แสดงค่าร้อยละเกี่ยวกับการชี้แจงรายละเอียดก่อนลงมือปฏิบัติงาน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
อธิบายทุกครั้ง	68	62.4
บางครั้ง	41	37.6
รวม	109	100.0

จากตารางที่ 18 นักศึกษาได้ระบุว่า การปฏิบัติงานแต่ละครั้งของนักศึกษานั้น ผู้ควบคุมการฝึกงานได้มีการชี้แจงก่อนการลงมือปฏิบัติงาน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 62.4 และรองลงมาผู้ควบคุมการฝึกงานมีการชี้แจงเป็นบางครั้งคิดเป็นร้อยละ 37.6

ตารางที่ 19 แสดงค่าร้อยละเกี่ยวกับความคิดเห็นในการนำความรู้ตามสาขาที่เรียนมาใช้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของนักศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ตรงกับสาขาที่เรียนมา	94	86.2
ไม่ตรงกับสาขาที่เรียนมา	15	13.8
รวม	109	100.0

จากตารางที่ 19 การฝึกงานของนักศึกษาในสถานประกอบการต่างๆ ของนักศึกษาแล้ว ส่วนใหญ่จะได้ปฏิบัติงานตรงกับสาขาวิชาที่เรียนมา ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 86.2 รองลงมาคือได้ปฏิบัติงานไม่ตรงสาขาที่เรียนมาคิดเป็นร้อยละ 13.8

ตารางที่ 20 แสดงค่าร้อยละเกี่ยวกับลักษณะของงานที่นักศึกษาศึกษาปฏิบัติ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
มีการหมุนเวียนงานที่ปฏิบัติในแต่ละส่วนของสถานที่ฝึกงาน	92	84.4
ไม่มีการหมุนเวียนงานเลย	17	15.6
รวม	109	100.0

จากตารางที่ 20 นักศึกษาได้ระบุว่า การฝึกงานของนักศึกษาหัวหน้าสถานที่ฝึกงาน หรือผู้ควบคุมการฝึกงานส่วนใหญ่ให้นักศึกษาปฏิบัติงานโดยมีการหมุนเวียนงานที่ปฏิบัติในแต่ละส่วนของสถานที่ฝึกงาน คิดเป็นร้อยละ 84.4 รองลงมาคือไม่มีการหมุนเวียนงานเลยคิดเป็นร้อยละ 15.6

ตารางที่ 21 แสดงจำนวนของบุคคลที่นักศึกษาร่วมฝึกงานด้วย

รายการ	จำนวน
ปฏิบัติงานร่วมกับผู้ฝึกงานจากสถาบันอื่น	58
ปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของสถานที่ฝึกงาน	70
ปฏิบัติงานร่วมกับคนงาน	85
ปฏิบัติงานร่วมกับเพื่อนๆที่มาจากสถาบันเดียวกัน	76
ปฏิบัติร่วมกับทุกฝ่ายโดยการหมุนเวียนงาน	4
รวม	239

จากตารางที่ 21 แสดงบุคคลที่นักศึกษาร่วมปฏิบัติงานด้วย นักศึกษาได้ระบุว่าฝึกงานกับคนงานในสถานประกอบการ จำนวน 85 คน รองลงมาคือปฏิบัติงานร่วมกับเพื่อนๆที่มาจากสถาบันเดียวกัน จำนวน 76 คน ปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของสถานที่ฝึกงานจำนวน 70 คน และปฏิบัติงานร่วมกับผู้ฝึกงานจากสถาบันอื่น 58 คน และได้ฝึกงานร่วมกับทุกฝ่ายโดยการหมุนเวียนงานจำนวน 4 คน

ตารางที่ 22 แสดงค่าร้อยละเกี่ยวกับความคิดเห็นในการใช้ความรู้ของนักศึกษาในการปฏิบัติงาน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
มาก	25	22.9
ปานกลาง	66	60.5
น้อย	15	13.8
ไม่ได้เลย	3	2.8
รวม	109	100.0

จากตารางที่ 22 ในการฝึกงานของนักศึกษา นักศึกษาระบุว่าได้ใช้ความรู้ทางวิชาการที่ได้เรียนมาตามสาขาวิชาที่เรียนนั้น มาใช้ในการฝึกงานนั้น นักศึกษาเกินกว่าครึ่งใช้ความรู้ที่อยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 60.5 รองลงมาได้ใช้ความรู้มากร้อยละ 22.9 และใช้ความรู้น้อยร้อยละ 13.8 ไม่ได้ใช้ความรู้เลยร้อยละ 2.8 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 23 แสดงค่าร้อยละเกี่ยวกับความคิดเห็นในลักษณะการใช้ความรู้ของนักศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
โดยให้คำแนะนำแก่ผู้ร่วม	9	8.3
ใช้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลในสถานที่ฝึกงาน	56	51.4
ใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้น	40	36.6
ใช้ความรู้ในทุกข้อ	4	3.7
รวม	109	100.0

จากตารางที่ 23 การใช้ความรู้ของนักศึกษาจะใช้ความรู้ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลในสถานที่ฝึกงาน คิดเป็นร้อยละ 51.4 รองลงมาใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นร้อยละ 36.6 และมีส่วนน้อยที่ใช้ในการให้คำแนะนำแก่ผู้ร่วมงาน คิดเป็นร้อยละ 8.3 และใช้ความรู้ในทุกๆข้อร้อยละ 3.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 24 แสดงค่าร้อยละเกี่ยวกับการพานักศึกษาไปปฏิบัติงานนอกสถานที่ของผู้ควบคุมการฝึกงาน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เคย	62	56.9
ไม่เคย	47	43.1
รวม	109	100.0

จากตารางที่ 24 การไปฝึกงานนอกสถานศึกษาของนักศึกษานั้น นอกจากจะมีการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการแล้ว นักศึกษาส่วนใหญ่ระบุว่า ผู้ควบคุมการฝึกงานเคยพานักศึกษาไปปฏิบัติงานนอกสถานที่ฝึกงาน ร้อยละ 56.9 และ ไม่เคยร้อยละ 43.1 ตามลำดับ

ตารางที่ 25 แสดงค่าร้อยละเกี่ยวกับการแก้ปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงานของนักศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
แจ้งหรือรายงานให้สถานฝึกงานแก้ปัญหาเอง	67	61.5
นักศึกษาตัดสินใจแก้ปัญหาเอง	42	38.5
รวม	109	100.0

จากตารางที่ 25 เมื่อเกิดปัญหาขึ้นในการฝึกงานของนักศึกษา ส่วนมากนักศึกษาแจ้งหรือรายงานให้สถานฝึกงานแก้ปัญหา คิดเป็นร้อยละ 61.5 รองลงมามีนักศึกษาตัดสินใจแก้ปัญหาเอง คิดเป็นร้อยละ 38.5

ตารางที่ 26 แสดงค่าร้อยละเกี่ยวกับความคิดเห็นในความตั้งใจเอาใจใส่ดูแลของผู้ควบคุมการฝึกงาน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เอาใจใส่ดีมาก	53	48.6
เอาใจใส่พอสมควร	55	50.5
ไม่เอาใจใส่เลย	1	0.9
รวม	109	100.0

จากตารางที่ 26 แสดงถึงความคิดเห็นในการฝึกงานของนักศึกษา นักศึกษาระบุว่า ผู้ควบคุมการฝึกงานมีความเอาใจใส่ดูแลต่อตัวนักศึกษาในเรื่องต่างๆในการฝึกงานพอสมควร ร้อยละ 50.5 รองลงมาเอาใจใส่ดีมากร้อยละ 48.6 ซึ่งมีความใกล้เคียงกัน และมีส่วนน้อยเพียงร้อยละ 0.9 ที่ไม่เอาใจใส่เลย

ตารางที่ 27 แสดงค่าร้อยละที่เกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาในการใช้ความรู้ทางวิชาการในการปฏิบัติงาน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ใช้แรงงานอย่างเดียว	29	26.6
ใช้แรงงานปฏิบัติซึ่งเกี่ยวข้องกับวิชาการ	80	73.4
รวม	109	100.0

จากตารางที่ 27 นักศึกษาได้ระบุว่า การฝึกงานภายนอกของนักศึกษานั้น หัวหน้าสถานที่ฝึกงานให้นักศึกษาปฏิบัติงานโดยใช้แรงงานปฏิบัติซึ่งเกี่ยวข้องกับวิชาการร่วมกัน คิดเป็นร้อยละ 73.4 รองลงมาคือนักศึกษาปฏิบัติงานโดยใช้แรงงานอย่างเดียว ไม่ได้ใช้ความรู้ทางวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 26.6

ตารางที่ 28 แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับความมากน้อยของปริมาณงานการปฏิบัติฝึกงานภายนอกสถานศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
มากกว่า	50	45.9
พอ ๆ กัน	35	32.1
น้อยกว่า	24	22.0
รวม	109	100.0

จากตารางที่ 28 การปฏิบัติงานภายนอกสถานศึกษา นักศึกษาเกือบครึ่งของนักศึกษาทั้งหมดระบุว่า การปฏิบัติงานภายนอกมีปริมาณมากกว่าการปฏิบัติงานภายในวิทยาเขต คิดเป็นร้อยละ 45.9 รองลงมาคือกรปฏิบัติงานภายนอกกับการปฏิบัติงานภายในวิทยาเขตมีปริมาณพอๆกัน คิดเป็นร้อยละ 32.1 และร้อยละ 22.0 การฝึกงานภายนอกมีปริมาณน้อยกว่าการฝึกงานภายในวิทยาเขต

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการฝึกงานภายนอก

ตารางที่ 29 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาและอุปสรรคในการฝึกงานภายนอก

ปัญหา	ค่าคะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ปัญหา
1. ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทาง	3.00	1.26	ปานกลาง
2. การขัดแย้งกับเพื่อนร่วมงาน	1.94	0.91	น้อย
3. สถานที่ฝึกงาน ไกลเกินไป	2.48	1.17	น้อย
4. การปฏิบัติงานมากเกินไปทำให้พักผ่อนไม่เพียงพอ	2.25	1.18	น้อย
5. การขัดแย้งกับผู้ควบคุมการฝึกงาน	1.49	0.02	ไม่มีปัญหา
6. การสื่อสารด้านภาษาถิ่น	1.89	1.11	น้อย
7. สิ่งอำนวยความสะดวกในการฝึกงาน	2.40	1.6	น้อย
8. ทฤษฎีกับปฏิบัติไม่เหมือนกัน	2.26	0.99	น้อย
9. สถานที่พักระหว่างการฝึกงานไม่เหมาะสม	1.87	1.9	น้อย
10. ทฤษฎีที่ได้เรียนมาไม่เป็นที่ยอมรับของเจ้าของกิจการ	2.08	1.00	น้อย
11. หลักการในการปฏิบัติงานระหว่างผู้ฝึกงานกับผู้ควบคุมการฝึกงานขัดแย้งกัน	1.65	0.81	น้อย
12. การเดินทางไปฝึกงานมีปัญหาเรื่องยานพาหนะเดินทาง	1.94	1.16	น้อย
13. การประสานงานระหว่างเจ้าของกิจการกับผู้ควบคุมงาน	1.89	1.02	น้อย
14. การฝึกงานเน้นการปฏิบัติมากเกินไป ขาดการให้ความรู้ด้านทฤษฎีใหม่ๆ	2.55	1.61	ปานกลาง
15. การจัดระบบการทำงานและการมอบหมายงานของเจ้าของกิจการไม่มีประสิทธิภาพ	1.89	0.96	น้อย
16. สวัสดิการในสถานฝึกงานไม่ดีพอ	2.06	1.1	น้อย
17. สภาพร่างกายไม่แข็งแรงเจ็บป่วยในขณะที่ฝึกงาน	1.75	0.96	น้อย
18. การฝึกงานขาดการสร้างเจตคติที่ดีต่อการทำงาน	1.85	0.95	น้อย
19. การนำประสบการณ์จากการฝึกงานไปใช้ในชีวิตประจำวันได้น้อย	2.64	1.57	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 29 ปัญหาและอุปสรรคในการฝึกงานภายนอกสถานศึกษาซึ่งมีทั้งหมด 19 ข้อ 19 ปัญหาด้วยกัน ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลางมี 3 ปัญหาคือ การเดินทางต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทาง การฝึกงานเน้นการปฏิบัติมากจนเกินไปขาดการให้ความรู้ด้านทฤษฎีใหม่ๆ และการนำประสบการณ์จากการฝึกงานไปใช้ในชีวิตประจำวันได้น้อย ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยน้อยมีทั้งหมด 15 ปัญหา ส่วนการจัดแย้งกับผู้ควบคุมการฝึกงานอยู่ในค่าเฉลี่ย 1.49 ถือว่าอยู่ในระดับที่ไม่มีปัญหา

4.2 วิจารณ์

ผู้วิจัยได้นำผลทางวิจัยมาพิจารณาวิเคราะห์มีประเด็นที่น่าสนใจ และมีความสำคัญนำมาวิจารณ์ผล ดังนี้

1. ด้านความคิดเห็น ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับ การเลือกสถานที่ฝึกงานนั้น นักศึกษาต้องการเลือกสถานที่ฝึกงานจากรายชื่อที่วิทยาเขตมีให้ และวิทยาเขตติดต่อให้ ซึ่งตรงกับ การฝึกงานของนักศึกษาที่ผ่านมา นักศึกษาจะเลือกสถานที่ฝึกงานจากรายชื่อที่สถานที่ติดต่อให้ เห็นได้ว่า การที่วิทยาเขตจัดสถานที่ฝึกงานให้นักศึกษาเลือกนั้นคืออยู่แล้ว เพราะถ้าให้นักศึกษาไปติดต่อด้วยตัวเองนั้นไม่เหมาะสม เพราะนักศึกษาไม่มีความคุ้นเคยกับสถานประกอบการต่างๆ เหล่า นั้น ทางวิทยาเขตควรมีการติดต่อกับสถานประกอบการที่เคอร์รับนักศึกษาฝึกงานของทางวิทยาเขต อยู่แล้ว และจัดประชุมนิเทศนักศึกษาก่อนการฝึกงานเพื่อให้นักศึกษาฝึกงาน เป็นที่ยอมรับของเจ้าของสถานประกอบการที่จะรับนักศึกษาฝึกงานในครั้งต่อไป และควรให้นักศึกษาตัดสินใจเองมากขึ้นในการเลือกสถานที่ฝึกงาน การไปนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ ความคิดเห็นของนักศึกษา บางสถานประกอบการนักศึกษาระบุว่า อาจารย์ไม่ได้ไปนิเทศการฝึกงานเลย

2. ด้านการปฏิบัติ จากการปฏิบัติงาน ได้มีการหมุนเวียนงานที่ปฏิบัติไปตามส่วนต่างๆ ของงานในสถานประกอบการ และการฝึกงานตรงกับสาขาที่เรียนมา ซึ่งสอดคล้องกับหลักการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา คือ เป็นการจัดให้นักศึกษาได้ไปฝึกงานกับสถานประกอบการที่เป็นของรัฐ ฟาร์มเอกชน และรัฐวิสาหกิจ เป็นการฝึกงานที่ตนเองเลือกเองในสาขาที่เรียนมา ซึ่งเป็นงานที่ฝึกงานทุกขั้นตอนจนทำเป็นจริงทุกอย่าง ในการปฏิบัติงานนักศึกษามักใช้ความรู้ในระดับปานกลาง และใช้ในลักษณะและเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมงาน เพื่อให้การฝึกงานภายนอกสถานศึกษาของนักศึกษาได้ผลดียิ่งขึ้น ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ควรให้นักศึกษาได้เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติงานจริงในระบบการทำงาน ควบคู่ไปกับให้ความรู้ทางด้านทฤษฎีใหม่ๆ อยู่เสมอ เพื่อให้นักศึกษาจะได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวันมากขึ้น

3. ด้านปัญหา ในด้านปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการฝึกงานภายนอก ปัญหาที่เกิดขึ้นมีน้อย อยู่ในระดับ ไม่มีปัญหาถึงมีปัญหาน้อย ปัญหาที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทาง การฝึกงานเน้นการปฏิบัติมากจนเกินไปขาดการให้ความรู้ด้านทฤษฎีใหม่ๆ และการนำประสบการณ์จากการฝึกงานไปใช้ในชีวิตประจำวันได้น้อย จะเห็นได้ว่าปัญหาและอุปสรรคของการฝึกงานภายนอกของนักศึกษามีน้อย ซึ่งเป็นผลดีว่าการฝึกงานภายนอกนั้น ปัญหาและอุปสรรคที่พบมีน้อยถึงปานกลาง เพื่อการฝึกงานภายนอกได้ผลดียิ่งขึ้นไป จะจัดการหรือทำอย่างไรให้การฝึกงานภายนอกของนักศึกษาครั้งต่อไป จากที่เคยมีปัญหาน้อยหรือปานกลาง ค่อยไปหลังจากฝึกงานปัญหาและอุปสรรค ไม่มีปัญหาเกิดขึ้นเลย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษา ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาวิชาเกษตรกรรมชั้นปีที่ 2 ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสุรินทร์ ปีการศึกษา 2541 เพื่อต้องการทราบถึงทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษา สถานภาพทั่วไปของนักศึกษา ลักษณะของงานที่ปฏิบัติในขณะที่ฝึกงาน ปัญหาและอุปสรรคในการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา และข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการฝึกงาน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการดำเนินการและปรับปรุงแก้ไข ในการจัดนักศึกษาออกไปฝึกงานภายนอกสถานศึกษาให้ได้ผลดียิ่งขึ้นต่อไป เครื่องที่ใช้ในการทำวิจัยคือแบบสอบถาม ซึ่งมีทั้งหมด 5 ตอน คือ ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา ตอนที่ 3 เกี่ยวกับลักษณะของงานที่ปฏิบัติในขณะที่ฝึกงาน ตอนที่ 4 เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา และตอนที่ 5 เกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าของสถิติ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

จากการศึกษาพบว่า สถานภาพทั่วไปของนักศึกษา ที่เรียนอยู่ในชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาวิชาเกษตรกรรม พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 64.2 และร้อยละ 35.8 เป็นเพศหญิง จะมีอายุระหว่าง 20-21 ปี ร้อยละ 53.2 และ 30.2 ตามลำดับ สาขาที่นักศึกษาเลือกเรียนมากที่สุดคือ สาขาสัตวศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 61.5 และสาขาพืชศาสตร์ ร้อยละ 38.5 ตามลำดับ นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.00-2.50 และ 2.50-3.00 จำนวนใกล้เคียงกัน ซึ่งอยู่ในเกณฑ์เรียนดีและนักศึกษาส่วนมากจะมีภูมิลำเนาอยู่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 99.1 ซึ่งเป็นภาคที่ตั้งของสถานศึกษา อาชีพของบิดา-มารดาของนักศึกษาส่วนมากจะประกอบอาชีพเกษตรกร อาชีพบิดาเกษตรกร ร้อยละ 68.8 อาชีพมารดาเกษตรกร ร้อยละ 73.4

จากการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา นักศึกษาส่วนมากจะเลือกสถานที่ฝึกงานเองจากรายชื่อที่ทางวิทยาเขตหรือสถานศึกษาคัดต่อให้ ซึ่งจะสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา ในการเลือกสถานที่ฝึกงาน ซึ่งนักศึกษาส่วนมากต้องการเลือกสถานที่ฝึกงานเอง

ในการปฏิบัติงาน นักศึกษาต้องการจะไปฝึกงานกับฟาร์มเอกชน รองลงมา คือ หน่วยงานราชการ ซึ่งจะสอดคล้องกับการฝึกงานที่ผ่านมา ที่นักศึกษาไปฝึกงานกับฟาร์มเอกชนและหน่วยงานราชการ การฝึกงานที่หลักสูตรกำหนด 150 ชั่วโมงนั้น จะเป็นเวลาในการปฏิบัติงานจริงๆ 1 เดือน โดยจะปฏิบัติติดต่อกันเฉพาะวันจันทร์ถึงวันศุกร์ ซึ่งนักศึกษาต้องการที่จะออกไปฝึกงานในช่วง เดือนมีนาคม เมษายน และตุลาคม ช่วงใดก็ได้เพราะเป็นช่วงที่ปิดเทอม นักศึกษาคิดว่า การฝึกงานภายนอก 150 ชั่วโมงนั้น เห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว ในการตัดสินใจเลือกสถานที่ฝึกงานนั้น ตัวนักศึกษาเองจะเป็นคนตัดสินใจเลือกเอง นักศึกษาสามารถนำความรู้ทางวิชาชีพเกษตรมาใช้ในขณะที่ฝึกงาน ได้อย่างเหมาะสมตามที่หลักสูตรกำหนด

ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกงาน นักศึกษานำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้มาก และนำไปใช้ประโยชน์ได้ปานกลาง ใกล้เคียงกัน การประเมินผลการฝึกงาน นักศึกษาเห็นว่าบุคคลที่ควรมีส่วนร่วมในการประเมินผลการฝึกงาน คือ อาจารย์นิเทศก์กับผู้ควบคุมการฝึกงาน นักศึกษาส่วนมากมีเวลาพอในการเขียนบันทึกการฝึกงาน ลักษณะของการฝึกงานของนักศึกษา จะปฏิบัติงานวันจันทร์-วันศุกร์ หยกวันเสาร์และวันอาทิตย์ นักศึกษาเห็นว่า การมานิเทศของอาจารย์เหมาะสมดีแล้ว อาจารย์ที่มานิเทศจะให้คำแนะนำเกี่ยวกับการฝึกงานทุกครั้งเป็นส่วนมาก

จากการปฏิบัติงานที่นักศึกษาได้ฝึกงานมา ผู้ควบคุมการฝึกงานมีการประชุมนิเทศชี้แจงเกี่ยวกับสถานที่ และลักษณะของงานที่ปฏิบัติงานเข้าใจ และมีการอธิบายก่อนการปฏิบัติงานทุกครั้ง โดยนักศึกษาปฏิบัติงานร่วมกับเพื่อนๆ ที่มาจากสถานศึกษาเดียวกัน ผู้ฝึกงานจากสถาบันอื่น ร่วมกับคนงาน และร่วมกับเจ้าหน้าที่ของสถานที่ฝึกงาน โดยหมุนเวียนกันไปในแต่ละวัน การฝึกงานเกษตรจะต้องมีการปฏิบัติงานให้ครบทุกขั้นตอนของงานจึงเห็นได้ว่า การฝึกงานของนักศึกษามีการหมุนเวียนงานหลายๆ ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่ต้องการหมุนเวียนงานปฏิบัติเพื่อให้รู้จักงานหลายๆ ด้าน

การปฏิบัติงานเป็นการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับวิชาการตามสาขาที่เรียนมา ซึ่งการใช้ความรู้จะอยู่ในระดับปานกลาง ลักษณะการใช้ความรู้เป็นในลักษณะการและเปลี่ยนความคิดเห็น กับบุคคลที่ร่วมฝึกงาน จากการปฏิบัติงานของนักศึกษาได้รับความรู้เพิ่มเติม

คุณสมบัติที่สำคัญในการเป็นนักศึกษาฝึกงาน คือ ต้องมีความรับผิดชอบ ขยันอดทน มีความตรงต่อเวลา และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการทำงาน ในการปฏิบัติงานในแต่ละวันนักศึกษามีความพอใจกับผลงานบางวันที่ทำบางวัน ความประทับใจจากการฝึกงานภายนอกสถานศึกษาของนักศึกษา คือ ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับ

ผู้ควบคุมงานส่วนมาก เคยพานักศึกษาไปปฏิบัติงานนอกสถานประกอบการ และผู้ควบคุมการฝึกงานได้ดูแลเอาใจใส่ต่อตัวนักศึกษาพอสมควร เมื่อประสบปัญหาที่ช่วยแก้ปัญหา และการปฏิบัติงานภายนอกสถานศึกษามีปริมาณงานมากกว่าการฝึกงานภายในสถานศึกษา

ปัญหาและอุปสรรคในการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา อยู่ในระดับ ไม่มีปัญหาถึงมีปัญหา น้อย ซึ่งพิจารณาเป็นรายชื่อ จะเห็นว่าปัญหาที่เกิดขึ้นในระดับปานกลางมากกว่าปัญหาอื่นๆ คือ การเดินทางต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทาง การฝึกงานเน้นการปฏิบัติมากเกินไปขาดการให้ความรู้ด้านทฤษฎีใหม่ๆ และการนำประสบการณ์จากการฝึกงานไปใช้ในชีวิตประจำวันได้น้อย

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้ทำการวิจัยได้เสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงการฝึกงานภายนอกสถานศึกษาของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ดังต่อไปนี้

1. เสนอแนะต่อสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์ และอาจารย์ผู้จัดการฝึกงานภายนอก

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความต้องการ ไปฝึกงานกับหน่วยงานฟาร์ม เอกชน และหน่วยงานราชการ สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้นักศึกษามีโอกาสได้เลือกสถานที่ฝึกงานตามความชอบของนักศึกษา หรือตามความถนัดบ้าง และฝ่ายวิชาการควรจัดความสะดวกหรืออำนวยความสะดวกให้อาจารย์นิเทศก์ได้ไปนิเทศให้บ่อยครั้งมากขึ้น

1.2 ก่อนการฝึกงานนอกสถานที่ ควรมีการชี้แจงกับนักศึกษาในเรื่องการเลือกสถานที่ฝึกงาน ต้องให้ตรงกับสาขาที่นักเรียนได้เรียนมา เพื่อจะเป็นการเพิ่มทักษะและประสบการณ์เพิ่มมากขึ้น

1.3 จากผลการวิจัยพบว่า การไปนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ นักศึกษาได้รับคำแนะนำจากอาจารย์นิเทศก์เป็นบางครั้ง และบางสถานประกอบการ ไม่ได้ไปนิเทศเลย ควรจัดอาจารย์ไปนิเทศในระยะเวลาการฝึกงานให้มากขึ้น เพื่อให้ให้นักศึกษาได้ปรึกษาปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในการฝึกงาน จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง คือ การเดินทางต้องเสียค่าใช้จ่าย การฝึกงานเน้นการปฏิบัติมากเกินไป ขาดการให้ความรู้ด้านทฤษฎีใหม่ๆ และการนำประสบการณ์จากการฝึกงานไปใช้ในชีวิตประจำวันได้น้อย สถานศึกษาควรจัดอบรมสัมมนาให้ความรู้แนะแนวทางในการนำประสบการณ์ต่างๆ จากการฝึกงานไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักศึกษาหลังจากจบการศึกษาแล้ว

2. เสนอแนะต่อนักศึกษาที่จะออกฝึกงานและสถานประกอบการ

2.1 นักศึกษา เมื่อทราบความต้องการเฉพาะด้านของนักศึกษาแล้ว ควรตัดสินใจเลือกสถานที่ฝึกงานที่ตนเองชอบและถนัด หลังจากนั้นควรมีการเตรียมตัวให้พร้อมที่จะออกฝึกงานทั้งเรื่องส่วนตัวและข้อมูลด้านสถานประกอบการ และควรมีความรับผิดชอบต่องานที่ปฏิบัติ และปฏิบัติงานให้สนุกกับงานเหมือนกับการปฏิบัติงานจริงเหมือนกับกิจการของตัวเอง เสนอปัญหาทุกครั้งที่พบ ต่อเจ้าหน้าที่ควบคุมการฝึกงานและอาจารย์นิเทศก์เมื่อไปนิเทศ

2.2 ด้านสถานประกอบการต่างๆ ได้แก่ หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ ฟาร์ม เอกชน สถานประกอบการหลังจากต้อนรับนักศึกษาฝึกงานแล้ว ควรมีการเอาใจใส่ดูแลตัวนักศึกษามากขึ้น และจัดสวัสดิการ สถานที่พักที่เหมาะสม และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้นักศึกษา และสถานประกอบการควรมีการจัดแจงรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับสถานที่ฝึกงานให้ชัดเจน เพื่อนักศึกษาจะได้เตรียมตัวให้พร้อมในการปฏิบัติตนเป็นนักศึกษาฝึกงาน และสถานที่ฝึกงานควรให้นักศึกษาได้ฝึกงานในลักษณะการปฏิบัติควบคู่ไปกับการให้ความรู้ด้านทฤษฎีใหม่ๆ และให้นักศึกษาได้ทำงานระบบการทำงานจริง เพื่อนักศึกษาจะได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวันมากขึ้น นอกจากจะฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการแล้ว ควรพานักศึกษาไปดูงานนอกสถานที่บ้างตามสมควร เพื่อนักศึกษาจะได้มีความรู้และความประทับใจหลังจากการฝึกงานทั้งบรรยากาศและสถานที่พัก ผู้ควบคุมการฝึกงาน ผู้ร่วมงาน และลักษณะของงานที่ปฏิบัติ

2.3 ควรมีการทำกรวิจัยเรื่องนี้ กับสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล แห่งอื่นๆ เพื่อจะได้ทราบผลการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็น ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ปัญหาและอุปสรรค ข้อเสนอแนะต่างๆ มาเปรียบเทียบกัน เพื่อจะได้ทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษาที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- โหมยิต ลิ้มวนานนท์. 2531. การฝึกงานเกษตรทางสาขาพืชกรรมตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2527 ในทัศนคติของนักศึกษา และครู-อาจารย์วิทยาลัยเกษตรกรรมภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 198 น.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2525. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญผล. 420 น.
- ชัยมงคล สุวพานิช. 2518. คู่มือการเรียนวิชาเกษตร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งพัฒนา. 198 น.
- โชคดี ชลชีพเพชร. 2532 การฝึกงานภาคปฏิบัติวิชาเกษตรศาสตร์ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง วิชาเอกเกษตรศาสตร์ ในวิทยาลัยครุภาคใต้และภาคตะวันตก สังกัดกรมฝึกหัดครู. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 175 น.
- บุญธรรม จิตต์อนันต์และปัญญา หิรัญรัมย์. 2521. หลักอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 345 น.
- ปิฎุระ บุญนาค. 2508. คู่มือการสอนวิชาเกษตร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เฟื่องอักษร. 220 น.
- ประคอง กรรณสูตร. 2528. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : บริษัทศูนย์หนังสือ ดร. ศรีสง่า จำกัด. 260 น.
- ประณีต ทองปราสาสน์. 2523. การฝึกงานของนักศึกษา ป.กศ. ชั้นสูง (สาขาเกษตรศาสตร์) ในวิทยาลัยครู. กรุงเทพฯ : สัมมนาครุศาสตร์เกษตร ภาคปลายปีการศึกษา 2522-2523 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (อัดสำเนา)
- ประภาภรณ์ วรรณระวาสิน. 2527. การศึกษามูลการฝึกงานภายนอกหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกเกษตรกรรม ของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 155 น.
- พริ้มเพรา อัญญาโพธิ์. 2519. ทัศนคติของครูเกษตรในวิทยาลัยครู ที่มีผลต่อการสอนวิชาเกษตรกรรม ในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 125 น.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์และสำลี ทองชีว. 2535. การวิจัยทางการศึกษาหลักและวิธีการสำหรับนักวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 135 น.

- ยุทธภูมิ หาชัยภูมิ. 2527. ทักษะของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรการศึกษาชั้นสูง วิชาเอก เกษตรศาสตร์ ที่มีต่อการเรียนวิชาสัตวบาล ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 275 น.
- รมณีย์ อภาภิรม. 2529. คู่มือการเรียนปัญหาพิเศษ. สาขาครุศาสตร์เทคโนโลยีการเกษตร ภาควิชา ครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (พิมพ์) วิเชียร เกตุสิงห์. 2530. หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือในการวิจัย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ ไทยวัฒนาพานิช. 320 น.
- วิโรจน์ ปิยพิทยานันต์. 2524. ทักษะทางพืชสวนตามความต้องการของนักศึกษา โครงการฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษา ประจำปีการศรัศตวรรษบัณฑิตวิชาเอกเกษตรศาสตร์. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 115 น.
- วินิจ เกตุขำ. 2519. หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์โอ เดียนสโตร์. 432 น.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. 2532. เอกสารประกอบการประชุมวาระที่ 7.2 หลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้น พุทธศักราช 2532 สาขาวิชาเกษตรกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. กรุงเทพฯ. (พิมพ์) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์. 2538. คู่มือนักศึกษาปีการศึกษา 2538. ฝ่ายวิชาการ. สุรินทร์. 245 น.
- สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ. สำนักนายกรัฐมนตรี. 2526. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2535). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พัฒนาการศึกษา. 156 น.
- สนอง ทิพย์สังวาลย์. 2522. ปัญหาการฝึกงานภายในของนักศึกษาวิชาเอกเกษตรศาสตร์ วิทยาลัย คุรุมหาสารคาม. กรุงเทพฯ : สัมมนาครุศาสตร์เกษตร ภาคปลายปีการศึกษา 2512-2522. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (อัครดำนนา)
- สมพงษ์ มั่นศิลป์. 2522. การฝึกทักษะเกษตรกรรมของนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 135 น.
- เสนาะ ดิยาวี. 2519. การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 215 น.
- สุทิน ทรงเนื้ออ่อน. 2523. แนวทางเพิ่มประสบการณ์เกษตรสำหรับนักศึกษา ในวิทยาเขตและ วิทยาลัยเกษตรกรรม. กรุงเทพฯ : สัมมนาครุศาสตร์เกษตร ภาคปลายปีการศึกษา 2522-2523. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 95 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาเกษตรกรรม

8 วิชาพื้นฐาน 26 หน่วยกิต ประกอบด้วย

(1)	วิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์	6 หน่วยกิต
	01-210-100 การเขียนรายงานและการใช้ห้องสมุด	3 (3-0-3)
	01-120-203 การพัฒนาประสบการณ์ชีวิตและสังคม	3 (2-2-3)
(2)	วิชาภาษา	6 หน่วยกิต
	01-320-101 ภาษาอังกฤษ 1	3 (2-2-2)
	01-320-102 ภาษาอังกฤษ 2	3 (2-2-2)
(3)	วิชาคณิตศาสตร์	3 หน่วยกิต
	01-530-202 สถิติ 1	3 (2-2-2)
(4)	วิชาวิทยาศาสตร์	9 หน่วยกิต
	01-422-101 อนินทรีย์เคมี	3 (2-2-2)
	01-432-101 พืชศาสตร์ (เฉพาะสาขาพืชศาสตร์)	3 (2-2-2)
	01-433-101 สัตววิทยา (เฉพาะสาขาสัตวศาสตร์)	3 (2-2-2)
	01-436-001 นิเวศวิทยา	3 (3-0-2)
(5)	วิชาพลศึกษา นันทนาการ และกิจกรรม	2 หน่วยกิต
	01-630-001 กิจกรรม 1	1 (0-2-1)
	01-630-002 กิจกรรม 2	1 (0-2-1)
	01-610-001 พลศึกษา	1 (0-2-1)
	01-620-001 นันทนาการ	1 (0-2-1)

9 วิชาชีพ 65 หน่วยกิต ประกอบด้วย

(1)	วิชาพื้นฐาน	26 หน่วยกิต
	03-121-102 การผลิตพืช	3 (3-0-3)
	03-222-101 หลักการเลี้ยงสัตว์	3 (2-2-3)
	03-151-101 ปฐพีวิทยาเบื้องต้น	3 (2-2-3)
	03-420-101 หลัก และวิธีส่งเสริมการเกษตร	3 (2-2-3)
	03-562-210 หลักการเกษตร	3 (2-2-3)
	03-532-201 การจัดการฟาร์ม	3 (2-2-3)
	03-311-105 พื้นฐานช่างเกษตร	2 (0-4-0)
	03-111-101 ทักษะพื้นฐาน	2 (0-6-0)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

03-111-102	ทักษะวิชาชีพ 1	2 (0-6-0)
03-111-203	ทักษะวิชาชีพ 2	2 (0-6-0)
(2) วิชาเฉพาะ		24 หน่วยกิต
(2.1) สาขาพืชศาสตร์		
03-131-201	หลักพืชสวน	3 (2-2-3)
03-162-202	โรคพืช และการป้องกันกำจัด	3 (2-2-3)
03-131-203	การขยายพันธุ์พืช	3 (2-2-3)
03-122-209	การคัดเลือกผสมพันธุ์พืช	3 (2-2-3)
03-163-203	แมลงศัตรูพืชและการป้องกันกำจัด	3 (2-2-3)
03-164-201	วัชพืชและการป้องกันกำจัด	3 (2-2-3)
03-111-204	ทักษะวิชาชีพ 3	2 (0-150)
03-112-202	ปัญหาพิเศษ หรือ	3 (0-0-6)
03-112-201	โครงการพิเศษ	3 (0-0-6)
30-113-201	สัมมนาพืชศาสตร์	1 (0-2-1)
03-122-205	การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช	3 (2-2-3)
03-145-201	พืชอุตสาหกรรม	3 (2-2-3)
03-122-203	อุศุนิยมวิทยาการเกษตร	3 (3-0-3)
03-122-210	เทคโนโลยีเมล็ดพันธุ์	3 (2-2-3)
03-141-208	การปรับตัวของพืชกับสิ่งแวดล้อม	3 (3-0-3)
03-141-206	ระบบการปลูกพืช	3 (2-2-3)
03-141-210	การคัดเลือกและปรับปรุงพันธุ์พืชไร่	3 (2-2-3)
03-530-204	การวางแผนการตลาด	3 (3-0-3)
03-134-101	หลักการ ไม้ผล	3 (2-2-3)
03-131-205	เทคนิคการขยายพันธุ์พืช	3 (2-2-3)
03-134-207	ไม้ผลเขตร้อน และกิ่งเขตร้อน	3 (2-2-2)
30-131-209	พืชสวนเฉพาะ	3 (2-2-3)
03-134-203	ไม้ผลเศรษฐกิจ	3 (2-2-3)
03-131-210	สรีรวิทยาหลังการเก็บเกี่ยวผล ไม้และพืชผัก 1	3 (2-2-3)
03-134-205	การจัดการสวน ไม้ผล	3 (2-2-3)
03-131-207	การจัดการเรือนเพาะชำ	3 (2-2-3)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

03-133-210	การผลิตเห็ด	3 (2-2-3)
03-133-211	การผลิตเชื้อเห็ดเพื่อการค้า	3 (2-2-3)
03-133-208	การผลิตเมล็ดพันธุ์ผัก	3 (2-2-3)
03-133-201	พืชผักเศรษฐกิจ	3 (2-2-3)
03-133-205	พืชผักอุตสาหกรรม	3 (2-2-3)
03-133-215	การจัดการตลาดพืชผัก	3 (2-2-3)
03-133-203	สวนผักเพื่อการค้า	3 (2-2-3)
03-133-216	ผักและผลิตภัณฑ์	3 (2-2-3)
03-133-201	พืชสวนประดับ	3 (2-2-3)
03-13-203	ไม้ดอกการค้า	3 (2-2-3)
(2.2)	สาขาสัตวศาสตร์	
03-261-105	อาหารและการให้อาหารสัตว์	3 (2-2-3)
03-862-103	โรคและสุขาภิบาล	3 (2-2-3)
03-232-201	การผลิตสัตว์ปีก	3 (2-2-3)
03-204-201	การผลิตสุกร	3 (2-2-3)
03-250-205	การผลิตโคนม	3 (2-2-3)
03-223-201	การคัดเลือกและผสมพันธุ์สัตว์	3 (2-2-3)
03-211-204	ทักษะวิชาชีพ 3	2 (0-150)
03-212-202	ปัญหาพิเศษหรือ	3 (- - -)
03-212-201	โครงการพิเศษ	3 (- - -)
03-213-201	สัมมนาสัตวศาสตร์	1 (0-2-1)
03-211-101	ทักษะพื้นฐาน	2 (0-6-0)
03-211-102	ทักษะวิชาชีพ 1	2 (0-6-0)
03-211-203	ทักษะวิชาชีพ 2	2 (0-6-0)

(3) วิชาชีพเลือก

15 หน่วยกิต

ให้นักศึกษาเลือกเรียนจากกลุ่มวิชาเหล่านี้ ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต

(3.1) กลุ่มวิชาชีพเลือกในสาขาพืชศาสตร์

กลุ่มจิตพืชศาสตร์

03-142-203	เทคโนโลยีการผลิตข้าว	3 (2-2-3)
03-122-201	สรีรวิทยาของพืช	3 (2-2-3)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

03-142-201	ธัญพืช	3 (2-2-3)
03-141-202	พืชไร่เศรษฐกิจ	3 (2-2-3)
03-141-205	พืชไร่เฉพาะ	3 (2-2-3)
03-144-201	พืชเส้นใย	3 (2-2-3)
03-143-201	พืชน้ำมัน	3 (2-2-3)
03-132-207	การผลิตไม้กระถาง	3 (2-2-3)
03-132-215	หญ้าสนาม	3 (2-2-3)
03-132-209	การประกวด และตัดสินพืชสวนประดับ	3 (2-2-3)
03-132-210	การจัดการตลาดไม้ดอกไม้ประดับ	3 (2-2-3)
03-162-205	โรค ไม้ดอกไม้ประดับ	3 (2-2-3)
03-132-211	การเพาะเลี้ยงกล้วยไม้	3 (2-2-3)
03-132-213	ไม้ตัดและไม้กระถาง	3 (2-2-3)
(3.2)	วิชาชีพเลือกในสาขาสัตวศาสตร์	
03-264-201	การจัดการทุ่งหญ้า	3 (2-2-3)
03-222-204	การจัดการปศุสัตว์	3 (2-2-3)
03-223-204	สรีรวิทยา การสืบพันธุ์ และการผสมเทียม	3 (2-2-3)
03-221-201	การประกวดตัดสินสัตว์	3 (2-2-3)
03-264-204	โภชนศาสตร์สัตว์กระเพาะรวม	3 (2-2-3)
03-250-208	การผลิตโคกระบือเนื้อ	3 (2-2-3)
03-223-103	กายวิภาคและสรีรวิทยาเลี้ยงสัตว์	3 (2-2-3)
03-222-203	การบังคับ และการจัดการดูแลสัตว์	3 (2-2-3)
03-250-203	น้ำนมและผลิตภัณฑ์	3 (2-2-3)
03-240-207	การเลี้ยงกระต่าย	3 (2-2-3)
03-250-240	การเลี้ยงแพะแกะ	3 (2-2-3)
03-240-204	การจัดการฟาร์มสุกร	3 (2-2-3)
03-263-203	โภชนศาสตร์สัตว์กระเพาะเดี่ยว	3 (2-2-3)
03-263-201	อาหารและการให้อาหารสัตว์เล็ก	3 (2-2-3)
03-240-206	การเลี้ยงสุนัข	3 (2-2-3)
03-624-201	เทคโนโลยีเนื้อและผลิตภัณฑ์	3 (2-2-3)
03-232-208	การจัดการฟาร์มสัตว์ปีก	3 (2-2-3)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

03-262-201	อาหารและการให้อาหารสัตว์ปีก	3 (2-2-3)
03-233-210	การฟักไข่และการจัดการโรงฟัก	3 (2-2-3)
03-232-200	การผลิตไข่	3 (2-2-3)
03-232-212	การเลี้ยงนกเศรษฐกิจ	3 (2-2-3)
03-232-213	การเลี้ยงเป็ด และห่าน	3 (2-2-3)
03-233-201	การคัดเลือกและผสมพันธุ์สัตว์ปีก	3 (2-2-3)
03-232-204	การผลิตเนื้อสัตว์ปีก	3 (2-2-3)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

เรื่อง การฝึกงานนอกสถานศึกษา ตามทัศนะของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง สาขาวิชาเกษตรกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์

ศึกษาโดย นายพานิตย์ ศรีศักดิ์จันทา รหัสประจำตัว 40032108
ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. ผู้ตอบแบบสอบถามนี้ คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาเกษตรกรรมที่ผ่านการฝึกงาน
ภายนอกสถานศึกษามาแล้วของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์
2. โปรดอ่านคำชี้แจงแบบสอบถามในแต่ละตอนให้เข้าใจก่อนลงมือตอบแบบสอบถาม
3. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง ทั้งนี้เพื่อความสมบูรณ์และ
ถูกต้องของการศึกษาและวิจัย
4. แบบสอบถามมีทั้งหมด 5 ตอน
ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักศึกษาในการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา
ตอนที่ 3 ลักษณะงานที่ปฏิบัติในการฝึกงาน
ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการฝึกงานภายนอก
ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะในการฝึกงานภายนอก
5. โปรดกาเครื่องหมาย (✓) ลงใน ( ) ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านหรือความคิด
เห็นเกี่ยวกับข้อความของท่านลงในช่องว่าง
6. ข้อมูลที่ท่านตอบในแบบสอบถามจะไม่มีผลต่อการเรียนของท่านประการใด และคำ
ตอบของท่านจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ

นายพานิตย์ ศรีศักดิ์จันทา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1

สภาพทั่วไปของนักศึกษา

กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หน้าข้อความที่เห็นว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านหรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนด

1. เพศ

 ชาย หญิง

2. อายุ.....ปี

3. ปัจจุบันกำลังศึกษาอยู่ในสาขา

 พืชศาสตร์ สัตวศาสตร์ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

4. คะแนนเฉลี่ยสะสมภาคเรียนที่ผ่านมา.....

5. ภูมิลำเนาเดิม

 ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้

6. อาชีพของบิดา

 รับราชการ เกษตรกร ประกอบอาชีพส่วนตัว เช่น ค้าขาย นายหน้า งานช่างต่าง ๆ รับจ้าง อื่น ๆ โปรดระบุ.....

7. อาชีพของมารดา

 รับราชการ เกษตรกร ประกอบอาชีพส่วนตัว เช่น ค้าขาย นายหน้า เย็บผ้าต่าง ๆ รับจ้าง อื่น ๆ โปรดระบุ.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2

ความคิดเห็นของนักศึกษาในการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา

กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หน้าข้อความที่กำหนดให้ (เพียงข้อเดียว)
ตามความเป็นจริงหรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. การเลือกสถานที่ฝึกงานท่านมีวิธีการเลือกอย่างไร
  - ( ) วิทยาเขตเป็นผู้กำหนดให้
  - ( ) ท่านเลือกเอง
  - ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ.....
2. ตามความคิดเห็นของท่าน นักศึกษาควรไปฝึกงานในหน่วยงานใดมากที่สุด
  - ( ) หน่วยงานราชการ
  - ( ) รัฐวิสาหกิจ
  - ( ) ฟาร์มเอกชน
  - ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ.....
3. ท่านคิดว่าใครควรเป็นผู้มีส่วนในการตัดสินใจเลือกสถานที่ฝึกงานมากที่สุด
  - ( ) อาจารย์ที่ปรึกษา
  - ( ) เพื่อน
  - ( ) ผู้ปกครอง
  - ( ) ตัวนักศึกษาเอง
  - ( ) รุ่นพี่
  - ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ.....
4. ท่านคิดว่า ความรู้ทางวิชาชีพเกษตรที่ท่านเรียนมา เหมาะสมกับงานที่ฝึกงานหรือไม่
  - ( ) เหมาะสม
  - ( ) ไม่เหมาะสม เพราะเหตุใด.....
5. ท่านคิดว่า ความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการฝึกงานสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตประจำวันมากน้อยเพียงใด
  - ( ) สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้มาก
  - ( ) สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ปานกลาง
  - ( ) สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้น้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ท่านคิดว่าการประเมินผลการฝึกงาน ใครบ้างควรมีส่วนร่วม
- ( ) อาจารย์นิเทศก์ + ผู้ควบคุมการฝึกงาน
- ( ) อาจารย์นิเทศก์ผู้เดียว
- ( ) ผู้ควบคุมการฝึกงานผู้เดียว
- ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ.....
7. ลักษณะของการฝึกงานที่ควรเป็นอย่างไร
- ( ) ปฏิบัติงานทุกวัน
- ( ) ปฏิบัติงานครึ่งวัน พักครึ่งวัน
- ( ) ปฏิบัติงานวันจันทร์ – ศุกร์ หยุดวันเสาร์ – อาทิตย์
- ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ.....
8. ท่านมีเวลาในการเขียนบันทึกการฝึกงานมากน้อยเพียงใด
- ( ) มีเวลามาก
- ( ) มีเวลาเหมาะสม
- ( ) มีเวลาน้อยมาก เพราะ.....
9. ท่านคิดว่าการมานิเทศของอาจารย์ เป็นอย่างไร
- ( ) บ่อยเกินไป ควรนิเทศ.....ครั้ง
- ( ) น้อยเกินไป ควรนิเทศ.....ครั้ง
- ( ) เหมาะสมดีแล้ว
- ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ.....
10. อาจารย์ที่มานิเทศได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการฝึกงานหรือไม่
- ( ) ให้การแนะนำทุกครั้ง
- ( ) ให้คำแนะนำเป็นบางครั้ง
- ( ) ไม่ค่อยให้คำปรึกษา
- ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ.....
11. จากการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา หลักสูตรกำหนด เวลาเรียนในการฝึกการไม่ต่ำกว่า 15 ชั่วโมง ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร
- ( ) น้อยเกินไป
- ( ) เหมาะสมดีแล้ว
- ( ) มากเกินไป

12. ท่านคิดว่าคุณสมบัติใดสำคัญที่สุดในการเป็นนักศึกษาฝึกงาน
- ( ) ขยัน อดทน
  - ( ) มีความรับผิดชอบ
  - ( ) มีความตรงต่อเวลา
  - ( ) มนุษย์สัมพันธ์ที่ดีในการทำงาน
  - ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ.....
13. การฝึกงานภายนอก ได้กำหนดให้ฝึกงานในช่วงปิดภาคเรียน ท่านคิดว่าเวลาที่เหมาะสมที่สุดในการฝึกงานควรเป็นช่วงเวลาไหน
- ( ) เดือนพฤษภาคม
  - ( ) เดือนตุลาคม
  - ( ) เดือนมีนาคม
  - ( ) เดือนเมษายน
  - ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ.....
14. ท่านคิดว่าท่านมีความพอใจกับผลงานในการฝึกงานแต่ละวันอย่างไร
- ( ) มีความพอใจมากกับผลงานทุกวันที่ทำ
  - ( ) มีความพอใจกับผลงานบางวัน
  - ( ) ไม่มีความพอใจเลยกับผลงานในการฝึกงานแต่ละวัน
  - ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ.....
15. สิ่งใดที่ท่านมีความประทับใจกับการฝึกงานมากที่สุด
- ( ) บรรยากาศแอสถานที่พัก
  - ( ) ผู้ควบคุมงานและผู้ร่วมงานอื่น ๆ
  - ( ) ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับ
  - ( ) ลักษณะงานที่ปฏิบัติ
  - ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 3 ลักษณะงานที่ปฏิบัติในการฝึกงาน

กรุณาเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หน้าข้อความที่เห็นว่าถูกต้องกับการฝึกงานของท่านที่ผ่านมา หรือเติมข้อความใส่ลงในช่องว่างที่กำหนด

1. หน่วยงานที่ท่านไปฝึกงานได้มีการแนะนำชี้แจง หรือปฐมนิเทศเกี่ยวกับเรื่องสถานที่การปฏิบัติตน ตลอดจนวิธีการปฏิบัติงานในหน่วยงานก่อนหรือไม่
  - ( ) มีการชี้แจงอย่างละเอียด
  - ( ) มีการชี้แจงบ้างแต่ไม่ชัดเจน
  - ( ) ไม่มีเลย
2. ผู้ควบคุมได้มีการชี้แจงการทำงานทุกครั้งก่อนลงมือปฏิบัติงานหรือไม่
  - ( ) อธิบายทุกครั้ง
  - ( ) บางครั้ง
  - ( ) ไม่มีเลย
3. ท่านไปฝึกงานตรงกับสาขาที่ท่านได้เรียนมาหรือไม่
  - ( ) ตรงกับสาขาที่เรียนมา
  - ( ) ไม่ตรงกับสาขาที่เรียนมา
  - ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ.....
4. การฝึกงานภายนอกของท่านเป็นลักษณะใด
  - ( ) มีการหมุนเวียนงานที่ปฏิบัติในแต่ส่วนของสถานที่ฝึกงาน
  - ( ) ไม่มีการหมุนเวียนงานเลย
  - ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ.....
5. ในการปฏิบัติงานท่านได้ปฏิบัติงานร่วมกับบุคคลใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
  - ( ) ปฏิบัติร่วมกับผู้ฝึกงานจากสถาบันอื่น
  - ( ) ปฏิบัติร่วมกับเจ้าหน้าที่ของสถานที่ฝึกงาน
  - ( ) ปฏิบัติงานร่วมกับคนงาน
  - ( ) ปฏิบัติงานกับเพื่อน ๆ ที่มาจากสถาบันเดียวกัน
  - ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ในการฝึกงานนั้นท่านได้ใช้ความรู้มากน้อยเพียงใด
- ( ) มาก
- ( ) ปานกลาง
- ( ) น้อย
- ( ) ไม่ได้ใช้เลย
7. ท่านใช้ความรู้ที่เรียนมาในลักษณะใด
- ( ) โดยให้คำแนะนำแก่ผู้ร่วมงาน
- ( ) ใช้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลในสถานที่ฝึกงาน
- ( ) ใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้น
- ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ.....
8. ในการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา ผู้ควบคุมการฝึกงานได้พาท่านไปดูงานนอกสถานที่ เพื่อความรู้หรือไม่
- ( ) เคย โปรดระบุจำนวนครั้ง.....ครั้ง
- ( ) ไม่เคย
9. การที่ท่านฝึกงานในสถานที่ฝึกงาน เมื่อเกิดปัญหาขึ้น ท่านจะทำอย่างไร
- ( ) แจ้งหรือรายงานให้สถานฝึกงานแก้ปัญหาเอง
- ( ) ท่านตัดสินใจแก้ปัญหาเอง
- ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ.....
10. ผู้ควบคุมการฝึกงานมีความตั้งใจ และเอาใจใส่ในการฝึกงานท่านมากน้อยเพียงไร
- ( ) เอาใจใส่ดีมาก
- ( ) เอาใจใส่พอสมควร
- ( ) ไม่เอาใจใส่เลย
11. ในการฝึกงานภายนอกสถานศึกษานั้น หัวหน้างานของสถานฝึกงานให้นักศึกษาได้ปฏิบัติอย่างไร
- ( ) ใช้แรงงานอย่างเคียด โดยไม่ได้ให้ความรู้ทางวิชาการ
- ( ) ใช้แรงงานปฏิบัติซึ่งเกี่ยวข้องกับวิชาการ
- ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

12. ว่าการฝึกงานภายนอกสถานที่ท่านปฏิบัติงาน มีปริมาณงานมากน้อยเพียงไร เมื่อเทียบกับการฝึกงานภายในวิทยาเขต

- ( ) มากกว่า
- ( ) พอ ๆ กัน
- ( ) น้อยกว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 4   ปัญหาและอุปสรรคในการฝึกงานภายนอก

ปัญหาต่าง ๆ จากการฝึกงาน	การประสบปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา
1. การเดินทางต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทาง					
2. การขัดแย้งกับเพื่อนร่วมงาน					
3. สถานที่ฝึกงานไกลเกินไป					
4. การปฏิบัติงานมากเกินไป ทำให้พักผ่อนไม่เพียงพอ					
5. การขัดแย้งกับผู้ควบคุมการฝึกงาน					
6. การสื่อสารด้านภาษาถิ่น					
7. สิ่งอำนวยความสะดวกในการฝึกงาน					
8. ทฤษฎีกับปฏิบัติไม่เหมือนกัน					
9. สถานที่พักระหว่างการฝึกงานไม่เหมาะสม					
10. ทฤษฎีที่ได้เรียนมาไม่เป็นที่ยอมรับของเจ้าของกิจการ					
11. หลักการในการปฏิบัติงานระหว่างผู้ฝึกงานกับผู้ควบคุมการฝึกงานขัดแย้งกัน					
12. การเดินทางไปฝึกงานมีปัญหาเรื่องยานพาหนะเดินทาง					
13. การประสานงานระหว่างเจ้าของกิจการกับผู้ควบคุมงาน					
14. การฝึกงานเน้นการปฏิบัติมากจนเกินไป ขาดการให้ความรู้ด้านทฤษฎีใหม่ ๆ					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาต่าง ๆ จากการฝึกงาน	การประสบปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา
15. การจัดระบบการทำงานและการมอบหมายงานของเจ้าของกิจการไม่มีประสิทธิภาพ					
16. สวัสดิการในสถานฝึกงานไม่ดีพอ					
17. สภาพร่างกายไม่แข็งแรงเจ็บป่วยในขณะที่ฝึกงาน					
18. การฝึกงานขาดการสร้างเจตคติที่ดีต่อการทำงาน					
19. การนำประสบการณ์จากการฝึกงานไปใช้ในชีวิตประจำวันได้น้อย					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิชาเกษตรศาสตร์
เลขที่.....
วันที่ 29 มี.ค. 2542

ที่ ทม 1504/ 0207

คณะกรรมการอำนวยการ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

25 มกราคม 2542

เรื่อง ขอลาออกนอกระยะให้นักศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการศึกษาวิชาปัญหาพิเศษเรื่อง "การฝึกงานภายนอกสถานศึกษา ตามที่คณะของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาเกษตรกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์"

ด้วยนายพานิตย์ ศรีหัดจันทา นักศึกษาหลักสูตรต่อเนื่อง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์จะทำการศึกษาค้นคว้าประกอบการทำปัญหาพิเศษเรื่อง "การฝึกงานภายนอกสถานศึกษา ตามที่คณะของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาเกษตรกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์" ในการนี้ทางนักศึกษาผู้วิจัยมีความประสงค์ให้นักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาวิชาเกษตรกรรม ในสถานศึกษาของท่านตอบแบบสอบถาม เพื่อนำผลไปใช้วิเคราะห์และประกอบการทำปัญหาพิเศษต่อไป

เรียน ผู้อำนวยการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงเรียนขอความอนุเคราะห์มายังท่าน เพื่อได้โปรดให้นักศึกษา
ที่ไปพบที่ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาเกษตรกรรม ในสถานศึกษาของท่านได้กรอกข้อมูลตามความเป็นจริงในแบบสอบถาม
โดยคำตอบและข้อคิดเห็นจากผู้ตอบใช้เพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอนเท่านั้น จะไม่ทำให้เกิดผลกระทบกระเทือนแก่สถาบัน
หรือบุคคลใด ๆ ทั้งสิ้น
ขอแสดงความอนุเคราะห์
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาผู้วิจัยด้วย จักขอบคุณยิ่ง

29 มี.ค. 2542

ขอแสดงความนับถือ

- นิตยสารเกษตรกรรม / วิชาเกษตร
29-1-42

นายดิษย์ ดิษย์บุตร

(นายดิษย์ ดิษย์บุตร)
รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร
โทร. 3266052-101 ต่อ 2658-9.6071
โทรสาร 326-8506
เอกสารแนบ 3 ใบ
เพื่อขอทราบ...
29-1-42